

Roman Seljak, trener tekačev Alplesa, je bil prvi republiški prvak v biatlonu. Letos pa je zasedel deveto mesto.

Po poteh partizanske Jelovice

DRAZGOSE — Štirinajste tradicionalne športne prireditve Po poteh partizanske Jelovice so končane. Na vseh letošnjih tekmovanjih, katerih pokrovitelj je bila loška tovarna Jelovica, je nastopilo nad 1000 tekmovalcev. Le-ti so se dostojno vključili v praznovanje legendarne bitke Cankarjevega bataljona leta 1942.

Trenor gorjanskih tekačev Lovro Zemva je po končanem teku veteranov nad 50 let dejal, da je bila 4 km dolga proga zanj prekratka.

V BIATLONU PREVEČ STRELOV V ENI TARČI

Na sobotnem tekmovanju za republiški naslov in tradicionalni jugoslovanski memorial je nastopilo 48 tekmovalcev iz Makedonije, Hrvaške, Srbije, Črne gore in Slovenije. Favoritov za naslov najboljšega biatlonca Slovenije je bilo več. Tako so se ob 10. uri s starta pognali na 20 km dolgo progo prvi tekmovalci. Na dveh streliščih — Kališču in Jelšci — so morali oddati 20 strel v tarčo. Vsak zadetek v črno jim je v končni razvrstitvi prinesel minuto pribitka. Tekmovalcem je največ preglavic delalo prav streljanje, saj so mnogi kljub dobremu teku napravili boljšo uvrstitev. Tako je Radovljčan Jaka Reš izgubil republiški naslov prav zaradi streljanja, čeprav je med vsemi tekmovalci najhitreje pretekel progo. Odlični organizaciji SK Transturista ne gre očitati ničesar, slabo luč na tekmovanje meče le preveč strel v tekmovalcev Dola v eno samo tarčo. Prava tekmovanja v biatlonu namreč določajo, da mora tekmovalci progo preteči in streljati brez tuje pomoči.

Naslov najboljšega v tej disciplini si je letos prigaral Ihanec Jože Kovič, udeleženec vseh sedmih prvenstev. Kovič je sicer v teku dosegel šele šesti najboljši čas, prvo mesto pa mu je prineslo odlično streljanje. Drugi je bil Slavko Premože (Dol), tretji pa Radovljčan Jaka Reš.

V PATRULJAH IN TEKIH NAJVEČ USPEHA ZA TRIGLAVANE

Nedeljsko tekmovanje tričlanskih patrolj in solo teki je vrhunec vsakoletnih tek-

(Nadalj. na 24. str.)

mešanica kav EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Razprodaja zimske konfekcije

Blagovnica KOKRA KRANJ obvešča cenjene potrošnike, da z 20. januarjem dalje razprodaja vso zimsko konfekcijo z

20 in 30 % popustom

Razprodajamo:

moške in ženske plašče, ženske kostime in nylon bunde

Izkoristite enkratno priložnost!

Za obisk in nakup se priporočamo

Blagovnica »KOKRA« KRANJ

Ihanec Jože Kovič, udeleženec vseh sedmih prvenstev, je republiški prvak za leto 1970-71. Prvo mesto si je priboril zaradi odličnega streljanja.

Ivan Franko-Iztok, predsednik organizacijskega odbora v pogovoru z najstarejšim tekmovalcem v biatlonu Maksem Konečnikom (Kočevje), ki je zasedel odlično deseto mesto.

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko.

JESENICE

V avli občinske skupščine na Jesenicah je razgrnjen zaidalni načrt za Koroško Belo. Razgrnitev bo trajala do 15. februarja. Hortikulturno društvo pa bo organiziralo več predavanj o gojenju rož in zelenja. Prvo predavanje bo danes ob šestih popoldne v učni sobi železniške postaje na Jesenicah. Razen tega je v osnovni šoli Prežihovega Voranca razstava pohištva, ki jo je pripravila veleblagovnica trgovskega podjetja Murka iz Lesc. Razstava je odprta vsak dan in bo trajala do 7. februarja. -jk

KRANJ

Po krajevnih organizacijah socialistične zveze v kranjski občini že potekajo volilne konference, včeraj pa so se na posebnem posvetu sestali predsedniki krajevnih organizacij SZDL z desnega brega Save. Razpravljali so o izvedbi volitev za poslanca republiškega zbora, ki bodo na desnem bregu Save v nedeljo, 24. januarja.

V petek se bo pri občinskem sindikalnem svetu sestalo predsedstvo, ki bo obravnavalo delovni program za letošnje prvo polletje. Pri zvezi kulturno prosvetnih organizacij pa se bo ta dan popoldne sestala iniciativni odbor za ustanovitev glasbenega centra. A. Z.

RADOVLJICA

V ponedeljek opoldne so se sestali predstavniki zdravstvene enote Bled in občinskih družbenopolitičnih organizacij. Na sestanku so obravnavali problematiko zdravstvene službe na Bledu. — Občinska konferenca socialistične zveze bo jutri dopoldne pripravila posvet z duhovniki iz radovljiške občine. — Pri občinski konferenci zveze komunistov pa se bo v četrtek popoldne začela politična šola za mlade člane zveze komunistov, za kandidate za sprejem v zvezo komunistov in za družbenopolitične delavce v mladinski organizaciji. A. Z.

TRŽIČ

Preteklo soboto so se na povabilo socialistične zveze sestali v Podljubelju predstavniki družbenopolitičnih organizacij kraja. To nujno srečanje je sprožila problematika tamkajšnjega kulturno-umetniškega društva. Za Podljubelj je znano, da je eno najaktivnejših naselij v vseh ozirih na območju občine, zato je vsaka stagnacija kaj hitro opazna. Domači KUD je razpredel dejavnosti zelo široko (pevski zbor, igralska skupina z lastnimi nastopi in gostovanji, ostale prireditve v kraju), zdaj pa se je skoraj nenadoma pojavila misel o njegovi razpustitvi. Predvsem manjka mladih, ki so bili doslej vedno aktivni.

Sestanek lokalnih činiteljev seveda stvari ni mogel razrešiti z enim samim razgovorom, toda ob ugotovitvi razlogov za nenadno mrtvilo bodo verjetno našli tudi zdravilo. -ok

Kaj bo jutri?

Občni zbori osnovnih sindikalnih organizacij so bili že v skoraj vseh delovnih organizacijah v trziški občini, dva bosta še v tem tednu, v dveh delovnih organizacijah, ki za zaposlujeta stalno sezonsko delovno silo (splošno gradbeno podjetje Tržič in kmetijska zadruga), pa jih bodo imeli kasneje.

Na dosedanjih 26 občnih zborih so prevladovala predvsem vprašanja, ki smo jih hoteli ponazoriti z naslovom: Kaj bo jutri. Gre za tista temeljna vprašanja življenja in rasti delovnih organizacij, katerih razreševanje moramo včasih zaradi objektivnih, dostikrat pa zaradi subjektivnih razlogov ali zanemariti ali pa vsaj odstopati pri njih. Gospodarske delovne organizacije se spopadajo s plasmajem izdelkov in likvidnostjo, delavci se zavzemajo za večjo socialno varnost zaposlenih in osebne dohodke, ki so marsikje še daleč pod republiškim poprečjem in precej njih tudi pod mejo 800 dinarjev. Tudi problematika zapo-

slitve se je marsikje pojavila na dnevnem redu (sprožila jo je v največji meri situacija v Runu, čeprav se je medtem to rešilo: od 102 delavcev ni so doslej našli nove zaposlitve samo 4).

Zlasti v manjših delovnih organizacijah čuti članstvo večjo potrebo po aktivnem sodelovanju, večji obveščeni in soodločanju v delovnih organizacijah, kar je bilo čuti tudi na občnih zborih. Predstavniki občinskega sindikalnega sveta, ki so se udeleževali občnih zborov, so seznanili članstvo tudi o trošenju sredstev sindikata, najsi bo to na višji ali nižji ravni.

V večini primerov so vodilni delavci prišli na občne zборе dobro pripravljene, tolmačili so perspektivne programe in odgovarjali na vprašanja članov.

Sicer pa pripravlja občinski sindikalni svet obsežno analizo problematike z občnih zborov, ki jo bo obravnaval plenem v začetku februarja.

Politični aktiv v Radovljici razpravljaj o odnosih z zamejskimi Slovenci

Na nedavnem posvetu političnega aktiva, ki je bil sklican na pobudo izvršnega odbora občinske konference SZDL v Radovljici, so razpravljali o nekaterih aktualnih vprašanih odnosov z zamejskimi Slovenci in o neposrednih nalogah družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij v občini do teh vprašanj.

Že takoj v začetku je treba poudariti, da se posveta niso iz neznanih vzrokov udeležili predstavniki turističnih potovalnih in hotelskih posredovalnic kot tudi ne predstavniki večjih turističnih društev, čeprav so bili vabljeni.

Že v uvodu predsednika občinske konference SZDL je bila dokaj konkretno prikazana slika sedanjega položaja slovenske narodne skupnosti tako v Avstriji kot v Italiji in pestrost razvoja zadnjih dogodkov.

Nedavni dogodki v Avstriji, predvsem pa izpadi neonacističnih ekstremistov ob lanskih plebiscitnih proslavah in izgredi fašističnih razgrajčev v Trstu so po ugotovitvah političnega aktiva tudi v radovljiški občini izzvali val ogorčenja in globoko prizadetost celotnega prebivalstva. V zvezi s tem so v razpravi posebno poudarili potrebo po odločnejši in učinkovitejši podpori pravičnim zahtevam naših rojakov na Koroškem, Tržaškem, Goriškem in posebno v Slovenski Benečiji. Zelo kritično so ocenili našo diplomatsko službo in osrednje upravne organe, ki se po mnenju večine naših občanov premalo odločno in vztrajno zavzema za reševanje odprtih vprašanj naših narodnih manjšin v Avstriji in Italiji. Se več očitkov pa je bilo namenjenih sredstvom javnega obveščanja, predvsem časopisom, radiu in televiziji, ki so doslej vse prej kot zadovoljivo in popolno obveščala slovensko, še manj pa vso jugoslovansko javnost o dejanskem stanju in položaju naših manjšin in razmerah v medsebojnih odnosih med našo in sosednima državama Avstrijo in Italijo.

Odprte meje in vedno večji obmejni promet, številne izmenjave obiskov posameznih skupin in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, kulturnih, športnih in turističnih društev so tudi v radovljiški občini pozitivno vplivale na krepitev odnosov s sosednima deželama, vendar še zdaleč niso izkoriščene vse prednosti, ki jih nudi bližina meje in dosedanja stiki. Predvsem ni dovolj storjenega, da bi se enotnejše in bolj povezano nastopalo v ustvarjanju stikov z zamejskimi Slovenci. Kulturnoprosvetna društva, ki so v

zadnjih letih največ prispevala glede tega, nimajo dovolj opore v tukajšnjih delovnih organizacijah, ki spričo šibkega materialnega in finančnega položaja ne morejo v celoti zadostiti velikim potrebam, ki jim ga nalaga njihovo poslanstvo med zamejci, čeprav bi to želela.

Veliko več možnosti za navezavo stikov in sodelovanje z ustreznimi slovenskimi sredinamj v zamejstvu imajo naše turistične posredovalnice in turistična društva, ki pa žal tega ne izkoristijo. Najbrž imajo prav tisti, ki očitajo potovalnim agencijam skrajno nezavzetost za spoznavanje problemov manjšine, kar se najbolje vidi v njihovi propagandni dejavnosti, organizaciji izletov, vodniški službi, v kateri skoraj ni opaziti želje za sodelovanje s slovenskimi predstavniki onkraj meja.

Tudi gospodarskim organizacijam je bilo priporočeno, da naj skušajo bolj kot doslej navezovati stike in razviti poslovno sodelovanje z slovenskimi podjetniki in svoj kapital vlagati v slovenske poslovne načrte.

V razpravi je bilo posebno poudarjeno, da moramo tudi v bodoče stremeti za razvijanje in jačanje tesnih prijateljskih vezi z vsemj naprednimi krogi, bodisi političnimi, gospodarskimi, ali kulturnimi in športnimi tudi ve-

činskih narodov, ker s tem lahko veliko več prispevamo k ugodnem reševanju položaja naše manjšine.

Posebna strpnost mora biti vselej prisotna v odnosih z raznimi strankami manjšine. V nobenem primeru ne bi smeli favorizirati katerokoli stranko zaradi njihovega političnega in svetovno nazorkega gledanja, pač pa vso manjšino tretirati enako in ji po svojih močeh nuditi enako pomoč in sodelovanje.

Na posvetu je bilo sprejetih vrsta pomembnih sklepov in priporočil, med katerimi velja posebno omeniti formiranje komisije za odnose z zamejskimi Slovenci pri OK SZDL, ki bo konstantno spremljala aktivnost na področju sodelovanja in pomoči z zamejci. Sprejet je bil tudi sklep, da se skliče posvet z vsemi predstavniki turističnih posredovalnic, turističnih delovnih organizacij in društev, kjer bi se obravnavala ta vprašanja z vidika turistične dejavnosti.

Podoben posvet bodo imeli tudi vsi prosvetni delavci v občini, kjer bodo povabili na razgovor nekoga od vodilnih predstavnikov naše manjšine.

Problematiko zamejskih Slovencev bodo obravnavali tudi v mladinski organizaciji in v ta namen organizirali poseben seminar, kjer se bodo domenili za konkretne akcije. JR

Škofjeloška skupščina o kmetijstvu

Oddelek za gospodarstvo pri skupščini občine Škofja Loka je pripravil za decembrsko sejo posebno informacijo o stanju v kmetijstvu in jo opremil tudi s konkretnimi predlogi za izboljšanje položaja. V dokumentu je ugotovljen precejšen uspeh Sporazuma o organizirani reji govedji, zato se loški kmetijci zavzemajo, da bi podoben dogovor sklenili še za odkup mleka.

Zaradi izvoza koruze in sončnic so se močno dvignile cene močnim krmilom. Posledica tega pa se kaže v upadajoči proizvodnje mleka, v podaljšanem času reje pri goveji živini, dvignile pa so se tudi cene prašičem.

Da bi izboljšali stanje v kmetijstvu, škofjeloška skupščina predlaga uvoz ječmena in degradirane pšenice za potrebe živinoreje. Teh surovin naj bi uvozili najmanj 500.000 ton. Za potrebe oljarske industrije bi bilo treba uvoziti 120.000 ton sončnic in takšen uvoz oprostiti plačila pologov ter dodatne petodstotne takse. Zvezni organi bi morali prepovedati izvoz koruze, sončnic, pesnih rezancev in oljnih tropin dokler niso pokrite domače potrebe po teh surovinah.

Iz zagate bi pomagale tudi primerne cene mleka ter svežega svinjskega mesa, ustrezno plačilo pa naj bi dobile tudi mešalnice močnih krmil.

Seminar za vodstva domskih skupnosti

Včeraj, 19. januarja, se je v dijaškem domu v Kranju začel seminar za vodstva domskih skupnosti, ki ga je pripravila občinska konferenca ZMS iz Kranja. Na seminar so povabili tudi predstavnike gojencev dijaških domov iz Škofje Loke in Jesenic.

Najprej je član predsedstva republiške konference ZMS

Igor Žitnik seznanil udeležence o pomenu mladinske organizacije v naši družbi, direktor dijaškega doma v Kranju Franjo Klojčnik pa je govoril o problematiki dijaških domov v Sloveniji, predvsem pa o težavah in nalogah teh ustanov v kranjski občini.

Razprodaja konfekcije

ženski plašči
ženske obleke
ženski kostumi

popust 30 - 50 %

moški plašči
otroški plašči
otroške hlače in kompleti

Pri plačilu s tujo valuto še poseben 10 % popust

Odobravamo potrošniške kredite

Od devetih na dvajset milijonov dinarjev letne realizacije

V jeseniški poslovni enoti Ljubljana transporta, ki se ukvarja s prometom, turistično in gostinsko dejavnostjo, je že nekaj let prisotna konstantna in razmeroma visoka rast. Začela se je po dokaj težkem in kritičnem letu 1965, ko je bila uzakonjena gospodarska reforma. Spremembe na trgu in novi pogoji gospodarjenja so pripomogli, da je kolektiv v tistem letu dosegel za skoraj 10 % manjšo realizacijo od predvidene. Ustvaril je vsega 9,125.000 din

prometa in dosegel 905 din poprečnih mesečnih osebnih dohodkov. Po tem letu pa se je lotil tudi turistične dejavnosti, ki mu že danes kaže lepšo bodočnost, kot je bila dotedanja pot — pot do zrelostnega izpita.

V Kranjski gori je odprl lastno turistično poslovalnico z avtoservisno delavnico in javnimi garažami. Razširil in opremil smučišča z novo sedežnico na Španovem vrhu ter se lotil intenzivnega razvoja letnega in zimskega tu-

rizma v Martuljku. Prizadevanja in naporji so bili kronani z uspehom že leto kasneje, ko je presegel 10 milijonov realizacije. Priključil se mu je še kolektiv nekdanjega klimatskega zdravilišča »Franc Rozman« v Martuljku in tako popestril svojo dejavnost še s gostinstvom.

Čeprav so sprva delovale v Martuljku le manjše prenosne vlečnice, od predlanskega pa tudi sodobna vlečnica, se je kraj hitro uveljavil v zimski sezoni. Zlasti je postal zanimiv za mladino iz Vojvodine, Zagreba, Reke in nekaterih drugih krajev, ki je postala že tradicionalen gost. Tako bo samo letošnjo zimo letovalo tu nad 1300 Novosadčanov, da ne omenjamo drugih skupin. Poskrbel ni le za smučišča. Zgradil je tudi veliko betonsko ploščo, ki v poletnih mesecih rabi zabavnim prireditvam, v zimskih pa za drsanje. Uredil je manjši avtokamp in osposobil kopališče ter poskrbel za več zabave.

Kolektiv si zato po pravici šteje prehojeno pot za svoje dosedanje delo. Ne spominja rad na težave in probleme, te so mimo, s katerimi se je srečeval in jih s pomočjo strokovnih služb in samoupravnih organov premagoval. Težil je in teži k boljšemu poslovanju, predvsem gospodarnemu, širjenju svoje dejavnosti in tudi zboljševanju pogojev dela zaposlenih. Zato je razumljiva dokaj visoka rast prometa in realizacije, ki je že lani znašala 15,7 milijona din ali za 72 % več kot pred štirimi leti. Osebnih dohodke je povečal za 38 odstotkov oziroma od 905 na 1250 din.

Po proučitvi tržišča in ocen svojega dosedanjega razvoja predvideva, da bo leta 1974 dosegel že okrog 35 milijonov din realizacije. Seveda bo v tem obdobju vložil tudi precejšnja sredstva za povečanje osnovnih sredstev. Med drugim namerava že letos začeti graditi nove delavniške prostore, modernizirati avtopark itd.

J. Podobnik

Ne samo najnižje, določijo naj tudi najvišje plače

Pred kratkim je bila pri občinskem sindikalnem svetu v Kranju razprava o osnutku zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje dohodka in osebnih dohodkov v delovnih organizacijah. Prisotni so bili člani občinskega sindikalnega sveta, nekateri predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij in delavskih svetov ter predstavniki strokovnih služb v delovnih organizacijah. Zakon o družbenem usmerjanju delitve dohodka v delovnih organizacijah ne bo nekaj povsem novega. Z njim hoče družba zavarovati velk ekonomsko-politični in družbeni pomen samoupravne pravice delovnih skupnosti, da samostojno odločajo o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in tudi omogočiti, da se bodo te pravice v praksi tudi uveljavile.

Razpravo sta začela podpredsednik slovenskih sindikatov Jože Globačnik in mag. eoc. Pavle Gmajnar. Ob tem sta poudarila, da so sindikati vedno podpirali zamisel, da je treba voditi delitve dohodka, vendar so bili mnenja, da tega ne more urejati država, ampak je to stvar delovnih organizacij. Osutek zakona predvideva, da se usmerjanje dohodka in njegova delitev uredi z dogovarjanjem in sporazumevanjem. Ob tem pa sindikati tudi ugotavljajo, da so mnogi kolektivi izgubili zaupanje v razne družbene dogovore, ker so bili večkrat le formalni. Kršilci niso bili skoraj nikdar kaznovani.

Osutek zakona daje sindikatom tudi nalogo, da dodajo svoja mnenja in pripombe. To je še toliko večjega pomena, ker so sindikati soodpisniki tega sporazuma. Poleg njih bosta novi zakon podpisala še Izvršni svet in

gospodarska zbornica. Vsi sopolisniki morajo izdelati čimbolj objektivna merila za družbeno usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov.

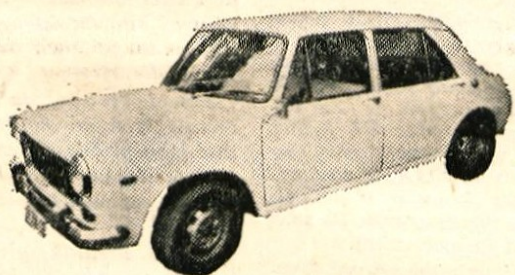
Povsod, kjer je bil osutek zakona do sedaj v razpravi, so se zelo prizadevno lotili te teme in skušali najti čimbolj ugodne rešitve. Med drugim so tudi predlagali, da naj se poleg najnižjega predpisa tudi najvišji osebni dohodek. Vsak naj bo plačan po delu. Denar, ki ga dobi ob mesecu, ne sme biti nagrada za položaj v službi, temveč za storjeno delo.

Po razpravi na občinskem sindikalnem svetu so udeleženci sklenili, da se mora pri določitvi meril za družbeno usmerjanje delitve dohodka paziti, da bodo le-ti čimbolj objektivni. Izločiti bo treba kakršnekoli osebne interese, ki bi lahko škodili izvajanju zakona. Za uspešno izvajanje tega družbenega dogovora se ne sme popuščati kršilcem. V Kranju so predlagali naj bodo kazni ostre, sredstva, ki jih bodo morali plačati kršilci zakona, pa naj se zbirajo v skladu skupnih rezerv gospodarskih organizacij v občini in ne samo v republiki.

Nekaj pripomb je bilo tudi zaradi neenotnih izrazov v osnutku zakona. Kranjski sindikati opozarjajo, da bodo zato sredstva iz naslova dohodka otekal v osebno potrošnjo tudi po drugih kanalih. Postavili so tudi vprašanje, kako zajeti prejemke, ki ne spadajo v osebni dohodek, imajo pa značaj osebnih prejemkov.

Ob koncu so navzoči opozorili, da je z izdelavo meril za družbeni dogovor treba pohiteti, sicer zakon ne bo sprejet do konca aprila, kot je bilo predvideno.

L. Bogataj

Žrebanje bo v
Radovljici
17. februarja 1971

Veliko nagradno žrebanje

GORENJSKE
KREDITNE
BANKE

Za vlagatelje, ki do 31. 1. 1971 vložijo na hranilno knjižico ali devizni račun

- 2000 din — vezano na eno leto
- 1000 din — vezano na dve leti
- obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni polog en žrebni listek
Za večji polog več žrebnih listkov

Prva nagrada AUSTIN 1300

5 denarnih nagrad po 2000 din
5 denarnih nagrad po 1500 din
10 denarnih nagrad po 1000 din
10 denarnih nagrad po 800 din
10 denarnih nagrad po 600 din
10 denarnih nagrad po 400 din
49 denarnih nagrad po 100 din

Poleg tega bo pri žrebanju izžrebanih tudi 20 denarnih nagrad po 300 din varčevalcem za stanovanja. V poštev za žrebanje pridejo le novi varčevalci za stanovanje, ki so v času od 1. 1. 1970 do 31. 12. 1970 sklenili pogodbo o varčevanju za stanovanje za dobo dveh let.

Osnovna organizacija RK v Kovorju je pregledala lansko delo

Zadno soboto v decembru 1970 je bila ob 6. uri zvečer v kovorski šoli redna letna skupščina osnovne organizacije rdečega križa Kovor. Kljub slabemu vremenu se je zbralo v šolskih klopih blizu

petdeset članov, kar je skoraj četrtino vsega članstva.

Po izvolitvi organov skupščine je delovni predsednik tov. Štular Jože najprej dal v razpravo novi statut osnovne organizacije RK Kovor. Bil je

sprejet soglasno brez sprememb. Nato je sledilo poročilo o delu upravnega odbora v preteklem letu 1970. Iz poročila je bilo razvidno, da je bilo delo v celoti uspešno.

Manjši uspeh krvodajalske akcije (trije krvodajalci proti desetim v letu 1969) ima vzrok v dejstvu, da je večina zaposlenih vključena v gospodarske organizacije oz. podjetja in jih vodijo v evidenci v ambulantah, poleg tega pa ima na vasi več kmečkih ljudi na krvodajalstvo zastarelo egoistično stališče. Ko je aktivist RK nabiral prijave za to akcijo, se je neki vaščan izrazil takole: »Če bo kdo od moje družine ali sorodstva v bolnici potreboval kri, mu jo bom dal. Drugim je ne dam.« Vse pričevanje, da vsakodnevno porabijo v slovenskih bolnišnicah in porodnišnicah ogromne količine krvi, ki jo dajejo nesebični krvodajalci, je pri takih ljudeh bob ob steno.

Iz podobnih razlogov upravnemu odboru tudi ni uspelo organizirati 6-člansko ekipo za tečaj PP v okviru civilne zaščite v primeru vojne oz. elementarne nesreče, kot je bil potres v Skopju, Banjaluki ali še prej povodenj v Pomurju. Po eni strani člani ne jemljejo civilne zaščite oz. potrebe pripravljenosti dovolj resno, po drugi strani pa podjetja nočejo dati delavcem, ki se prijavijo v tečaj PP, plačanega dopusta.

Višek uspeha v dejavnosti v preteklem letu je dosegel KORK Kovor v asanaciji vasi Kovor s kanalizacijo in asfaltiranjem vaških cest. Stroške je križa krajevna skupnost iz namenskega posojila in samoprispevka vaščanov.

Po diskusiji, ki je bila ta večer razmeroma kratka, je višja med. sestra iz BPT Tržič tov. Jelka Zagorec-Vogelnikova po predhodnem teoretičnem predavanju pokazala nazorno na lutki naravne velikosti oživiljanje z umetnim dihanjem po principu: usta na usta ter z masiranjem srca. Nato so sledile še praktične vaje posameznih zborovalcev. Predavanje kakor demonstracija oživiljanja na nov način sta vzbudila pri poslušalcih izredno zanimanje in si v bodoče želijo še več podobnih predavanj. Predsednik ObORK Tržič tov. Valjavec je nato pokazal še dva ozkotračna filma: Potres v Pakistanu in posledice ter za večje otroke: Umazanček, ki je prikazal potrebo osebne higijene in profilakse. Tudi oba filma sta močno poživila skupščino. Prepričan sem, da nadaljnji sestanki RK v Kovorju ne bodo slabo obiskani.

S. Lampič

odmevi

Prebrala sem vaš članek v Glasu, ko piše, da ste gledali v lonce, kaj se kuha. Pridite še na kmete pogledat, tudi me bi rade kaj boljšega skuhalo, pa nimamo. Včasih zmanjka denarja, poleti pa časa, da bi kaj boljšega skuhalo, ko bi bili potrebni, saj moramo celo leto težko delati na polju.

Naj vam povem, kako sem jaz kuhala, ko sem imela še kmetijo in štiri majhne otroke. Mož mi je kmalu umrl in sem sama morala skrbeti za vse. Vsako jutro sem že ob štirih vstala in šla najprej nakositi trave za živino, potem sem zakurila v štedilniku, nato sem šla molst krave in odnesla mleko v mlekarno. Medtem so se otroci zbudili, skuhalo sem jim pšenični zdrob, včasih kašo ali polento, jih nahranila, nato sem jih spet dala spat. Opoldne sem vsa premočena od vročine zopet hitela kuhat kar je bilo najhitreje kuhano. Ponavadi kako prežganko ali malo solate s krompirjem ali kakšno zelenjavno juho. Govejega mesa nisimo kupovali, ker smo imeli domačega svinjskega. Ob nedeljah pa ravno tako, juho iz suhega svinjskega mesa, včasih zeljnato solato, včasih kar okisan krompir. Za večerjo pa ostanke od južine ali pa malo kave. Jeseni, ko se pobira krompir, se na kmetih kuha krompir v oblikih in kislno mleko zraven. Pa smo bili siti in zadovoljni.

Sedaj pa nimamo več kmetije. Dobim majhno pokojnino, otroci hodijo v šolo. Od meseca do meseca je hudo, ker je preveč dni v mesecu in vsak dan je treba jesti. Za petčlansko družino porabim dnevno 1 liter mleka, 2 kg kruha. Zjutraj za zajtrk popijejo otroci preden gredo v šolo malo tople kave. Ob 1. uri pridejo iz šole, dobijo malo argo juhe, solato in krompir v kosih. Popoldne kako jabolko, včasih ribe v konservi za 5 ljudi, tako da vsak dobi 2 ribici. Največ pa kuhano kmečko hrano, to je: fižol, zelje, ajdove žgance, malokdaj makarone, ješprenj ali ričet. Včasih kupim navadno salamo in skuhamo zraven krompirjevo solato. Da bi kupovali solato pozimi, kje pa, je predraga. Banane ali grozdje — 1 pomarančo zrežem na 4 dele — sira ali masla si ne moremo privoščiti, ker je predrago. Marmelado imamo domačo, o kakšni torti se nam še sanja ne. Bonbone pa kupim kadar grem v Kranj po opravkih in to le najbolj drobne, da jih je več, tako da ne pridem domov prazna. Ko pa so bili otroci še majhni — če jim nisem

mogla kaj prinesti — sem se jim lagala, da so bile vse trgovine zaprte in so dali mir. Za razvedrilo imamo televizijo in pa kolesa in se v nedeljo popoldne poleti peljemo na letališče na Brnik gledat avione. Otroci so hoteli imeti smučke, kupila sem jim stare rabljene. Obledo sem kupila na Gorenjskem sejmu po znižani ceni. Ko sem zdaj neki dan tarnala, da nimam denarja, so rekli otroci: »Bomo pa jedli črno kavo brez sladkorja«. Ne vem, kako naj živimo? Star pregovor pravi: »Krava pri gobcu molze«, ljudje pa pri ustih ne moremo dosti prihraniti. Če pa je pri hiši še bolezen, je še hujše, bolezen res vse požre.

Naj vam opišem še naše silvestrovanje. Pri mesarju sem kupila 1 kg govejega mesa, ki smo ga imeli za juho 4 dni, 4 kg belega kruha, 3 pečenice in 5 krvavic, ki smo jih imeli dvakrat z zeljem. Spekla sem tudi dve majhni potici, kupili smo 2 radenski in 1 liter oranžnega soka. O vinu ni bilo ne duha ne sluha, in to je stalo 12 tisoč starih dinarjev.

Komaj bi bilo, da bi res morali šteti en krompirček, dva krompirčka ali ena žlica zate, ena zame. Kaj hočemo tarnati, saj nam to nič ne pomaga.

Dragi urednik, prosila bi vas, če to objavite, saj to ni osamljen primer, mogoče se bo pa na občinah kaj zgnilo in bodo majhnim pokojnikom le pridali še en krompirček.

M. S., Visoko

Uredništvo ne prejema le mnenj bralcev, ki smo jih začeli objavljati v rubriki ODMEVI, ampak tudi zle pripombe kot je tale: kaj pa objavljate take traparije?

Namenoma ne popravljamo teh mnenj kakor jih tudi ne razlagamo, dopolnjujemo ali podobno. Zelimo doseči le to, da nam bralci pišejo. Če pa nam pišejo, bežejo naše prispevke. Pisu, ki meni, da so to traparije, pa svetujem, da se usede za mizo in napiše, zakaj so po njegovem to traparije. Tudi njegov ODMEV bomo objavili. Ni pa nujno, da se bomo strinjali z njim kakor se tudi nisimo z vsakim do sedaj objavljenim.

Urednik

Javnost dela — pogoj uspešne družbene kontrole in nadzora

Komisija za družbeno nadzorstvo pri republiški skupščini je pripravila gradivo »Družbeno nadzorstvo v sistemu socialističnega samoupravljanja«, ki bo osnovno gradivo za široko razpravo, ki jo bo organizirala socialistična zveza. O tem so pretekli teden razpravljali tudi na seji izvršnega odbora republiške konference SZDL.

V preteklem letu je bilo v Sloveniji več regionalnih posvetov, pobudnik teh posvetov pa je bila republiška komisija za družbeno nadzorstvo. Razprave so se osredotočile na tri skupine vprašanj in problemov, in sicer: na družbeno kontrolo in nadzor v našem sistemu, na delo skupščin in njihovih komisij za družbeno nadzorstvo ter na nekatere pereče problem in družbeno negativne pojave.

Iz poročila komisije za družbeno nadzorstvo navajam nekatere ugotovitve:

V vseh razpravah je bila ugotovljena potreba po aktivnem in učinkovitem družbenem nadzorstvu, hkrati pa ocenjeno, da se ustavna koncepcija družbenega nadzorstva v praksi ni uveljavila. Zato je bila upravičeno postavljena zahteva, da se stori vse, da bi se ta ustavna funkcija družbenopolitičnih skupnosti v praksi resnično uveljavila.

Na mnogih področjih in primerih predstavnika telesa družbenega nadzora ne izvajajo. Premalo jasno obravnavajo razne pereče probleme in primere, ki zadevajo predvsem razpolaganje z družbenim premoženjem. Premalo je javnih ocen in obsodb, s katerimi bi ustvarili tudi ugodnejšo družbenopolitično klimo za sodelovanje upravnih in drugih organov pri opravljanju te funkcije. Skoraj enotno je bilo mnenje, da so družbena kontrola in družbeni nadzor tudi pri obravnavanju in reševanju konkretnih primerov počasni in neučinkoviti. Mnogi primeri in zadeve zvedenijo z zavlačevanjem, intervencijami in obravnavanjem pred »pristojnimi forumi«.

Odpori zoper javno obravnavanje problemov, zoper družbeno kontrolo in nadzor so zelo močni. Prizadeti posamezniki, organi in organizacije razglašajo to za etatizem, lov na čarovnice, poseg v njihovo samoupravne pravice in podobno, čeprav so sami prekršili ali prekoračili svoje samoupravne pravice in dolžnosti ter oškodovali družbeno skupnost. Pogosto se vidijo in svojevoljno tolmačijo samo samoupravne pravice, ne pa tudi dolžnosti.

Posebej je bila poudarjena javnost dela kot pogoj uspešne družbene kontrole in nadzora. Pri tem ne gre le za formalno spoštovanje tega načela, temveč predvsem za njegovo stvarno uveljavljanje, kar se dogaja, da se z različnimi tehničnimi, formalnimi in podobnimi postopki javnost dela v resnici onemogoči. Odprta in javna kritika ni uspešna ali je ni zaradi posledic, katerim so izpostavljeni tisti, ki jo iznašajo. Te pa so včasih zelo hude, od šikaniranja, premestitve do izključitve iz delovne organizacije. Vsekakor ne bi smel biti nihče zaradi kritike (utemeljene ali ne) in javnega izražanja svojega mnenja šikaniran, materialno in eksistenco ogrožen in prizadet.

V zvezi z javnostjo dela je bila poudarjena pomembna vloga sredstev množičnega obveščanja. Z objektivnim in pravočasnim obveščanjem javnosti so v mnogih primerih pripomogle k reševanju mnogih problemov in odpravili družbeno negativnih pojavov.

Da pa človek pove ali zapiše resnico, pa je včasih potrebno tudi malo (ali pa precej) poguma.

J. Vidic

Zaposlenost na Gorenjskem

Konec septembra 1970 je bilo na Gorenjskem v delovnem razmerju 61.803 oseb, v družbenem sektorju in pri zasebnih delodajalcih. To predstavlja 40,1 % celotnega prebivalstva. Po občinah sta bila njihovo število in delež glede na prebivalstvo naslednja:

Jesenice	11.860	43,4 %
Kranj	24.105	43,3 %
Radovljica	10.221	35,7 %
Škofja Loka	10.500	34,6 %
Tržič	5.117	42,1 %

Zelo visok je delež zaposlenih žena — 46,7 %. Najvišjo stopnjo dosega na področju občine Tržič s 55 %, v drugih občinah pa je takle: Jesenice, 32,5 %, Kranj 49,3 %, Radovljica 50,5 % in Škofja Loka 49,0 %.

V občini Jesenice je razmeroma majhno število zaposlenih žensk, ki jo pogojuje še vedno precej homogena struktura gospodarstva (železarstvo). Ta počasi postaja pestrejša z uvajanjem novih dejavnosti na področju občine. Pred nekaj leti je bil delež žensk v delovnem razmerju tu še nižji.

Večino delavcev zaposluje industrija, saj jih je na tem področju kar 57,1 %. Vse ostale gospodarske dejavnosti so v primerjavi z njo zelo skromne. Lepše od opisa jih vidimo iz tegale pregleda:

Struktura zaposlenih po dejavnostih in spolu — september 1970 (podatki KZSZ Kranj)

Področje	moški	ženski	vsi	%
industrija	18.583	16.729	35.315	57,1
kmetijstvo	971	471	1.442	2,3
gozdarstvo	1.071	172	1.243	2,0
gradbeništvo	3.166	424	3.590	5,8
promet	2.580	649	3.229	5,2
trg. in gost.	1.497	3.731	5.228	8,4
obrt	2.081	1.395	3.476	5,6
komun. dej.	582	108	690	1,1
kult. soc. dej.	1.302	3.642	4.944	8,0
dej. drž. org.	578	1.018	1.596	2,6
skupaj	32.411	28.399	60.750	98,3
zasebniki	544	509	1.053	1,7
vsi	32.955	28.848	61.803	100,0
%	53,3	46,7	100	

Med drugimi gospodarskimi področji nekoliko izstopa še trgovina z gostinstvom (8,4 %), ki pa v bistvu zajema dve dejavnosti. Ti dve v praktičnem življenju predstavljata ponekod zelo samostojni veji, drugod pa se skoraj do neločljivosti prepletata. Nekaj podobnega opažamo tudi v prometu (5,2 %), ki zajema poleg čistih prometnih delavcev v nekaterih primerih tudi turistične delavce, ker se v praksi ti dve dejavnosti lepo dopolnjujeta.

V negospodarstvu je skupaj 11,7 % zaposlenih, pri zasebnih delodajalcih pa 1,7 %.

Vse to velja za celotno regijo Gorenjske. V posameznih občinah so nekatere dejavnosti bolj zastopane, druge pa manj — poleg industrije seveda, ki je povsod vodilna. Od navedenih skupnih značilnosti izstopajo npr. trgovina in gostinstvo v Radovljici s 13,3 % in na Jesenicah z 9,5 % zaposlenih, gradbeništvo na Jesenicah z 9,8 % in Škofji Loki s 8,4 %, promet na Jesenicah s 7,4 % in v Kranju z 9,4 % zaposlenih itd. Okvirna struktura vključenih na delu v gospodarstvu, negospodarstvu in pri zasebnih delodajalcih, pa je v gorenjskih občinah takale:

Področje	vse občine	Jesenice	Kranj	Radovljica	Šk. Loka	Tržič
gospodarstvo	86,6	86,5	83,3	87,2	90,3	93,9
(industrija)	(57,1)	(52,5)	(57,4)	(51,3)	(57,1)	(77,3)
negospodarstvo	11,7	12,6	15,1	9,5	8,4	4,7
zaseb. delodaj.	1,7	0,9	1,6	3,3	1,3	1,4

V zadnjih štirih letih je zaposlenost v regiji kot celoti neprestano naraščala. Najmočnejši je bil dvig v letu 1969, in sicer 41,1 % glede na 1966 in 3 % glede na 1968. Izjemi pri tem gibanju sta občini Radovljica in Jesenice. Na Jesenicah v vseh letih opazujemo stagnacijo, ki se nadaljuje še v prvo polletje 1970. V Radovljici pa je do konca 1968 število padalo, v l. 1969 pa se je začelo hitro dvigati.

Letno poprečje števila zaposlenih po občinah od 1966 do 1969 kaže naslednja razpredelnica:

Občina	1966	1967	1968	1969
Jesenice	13.396	13.082	13.102	12.710
Kranj	23.121	23.446	23.575	24.387
Radovljica	9.311	9.293	9.310	10.054
Škofja Loka	8.128	8.181	8.352	8.839
Tržič	4.875	4.988	5.116	5.264
SKUPAJ:	58.831	58.990	59.455	61.260

(iz evidenc KZSZ)

Naraščanje zaposlenosti se je v enotno obravnavanem gospodarskem področju — regiji Gorenjske, nadaljevalo tudi v l. 1970. V nekaterih občinah kot sta Škofja Loka in Radovljica je porast res izrazil. Ker še ne razpolagamo s točnimi podatki konca leta, se bomo zadovoljili s polletno primerjavo.

V prvem polletju l. 1970 se je torej skupno število dvignilo za 2,1 % v primerjavi z istim časovnim obdobjem leta 1969. Situacija v občinah je naslednja: Kranj 2,2 %, Radovljica 6,6 %, Škofja Loka 6,1 % in Tržič 2,8 %. Na Jesenicah smo zaznamovali 4,3-odstotno znižanje. Posamezna gospodarska področja in negospodarske dejavnosti pa so bile v tem gibanju zastopane takole:

Področje	KZZ	Jesenice	Kranj	Radovljica	Šk. Loka	Tržič
industrija	101,2	91,9	102,1	107,2	105,4	102,4
kmetijstvo	100	100	97,7	99,6	105,3	133,3
gozdarstvo	101,1	87,2	104,5	98,3	97,6	119,3
gradbeništvo	106,3	100,6	110,4	107,2	111,9	98,6
promet	105,5	97,7	105,9	114,3	112,3	
trg. gost.	107,5	100	107,2	116,4	106,2	109,6
obrt	104,1	104,2	93,4	108,1	118,9	103,7
komun. dej.	96,6	95,7	115,9	96,9	36,1	100
kult. soc. dej.	101,6	100,8	101,8	100,7	104,1	96,8
dej. drž. org.	101,4	102,6	101,3	96,7	106,1	102,3
SKUPAJ:	102,4	55,7	102,7	107,1	106,3	102,9
ZASEBNIKI	88,6	98,1	81,6	93,9	102,2	90,3
VSI	102,1	95,7	102,2	106,6	106,1	102,8

OPOMBA: računano brez krajevnega urada Ziri

Pregled dejavnosti kaže, da so se okrepile predvsem gradbeništvo, promet, trgovina z gostinstvom in obrt. Gre le za relativno krepitev, saj v absolutnem številu industrija močno prevladuje. Zaznamovali smo torej rahel pozitiven premik v terciarnih dejavnostih. O zaposlovanju v teh že precej dolgo razpravljamo oziroma bolje, razpravljamo o nujnosti njihove širitve. Seveda tega premikanja ne smemo razumeti kot nekaj velikega, bistvenega. Če groba primerjava strukture zaposlenosti po področjih delovanja v letih 1967 in 1970 kaže, da gre le za nekaj začetek, saj je v absolutnem in relativnem pogledu najmočnejše spremembe v smeri povečanja doživela industrija. Za ilustracijo si oglejmo to primerjavo. Vzeto je stanje v mesecu septembru, ko sezonska nihanja niso izrazita.

Struktura zaposlenih 1967 in 1970 po dejavnostih — september

Področje	1967	1970
industrija	55,4	57,1
kmetijstvo	2,3	2,3
gozdarstvo	2,0	2,0
gradbeništvo	6,8	5,8
promet	4,8	5,2
trg. gost.	8,1	8,5
obrt	5,3	5,6
komun. dejav.	1,7	1,1
kult. soc. dej.	8,0	8,0
dej. drž. org.	3,2	2,6
SKUPAJ:	97,6	98,3
ZASEBNIKI	2,4	11,7
VSI	100	100

Kot vidimo niso nobenih posebnih sprememb doživeli kmetijstvo, gozdarstvo in kulturno socialna dejavnost v okviru negospodarstva. Izrazil je porast v industriji, precej manjši v prometu, trgovini in gostinstvu ter obrti. Zmanjšanje pa nastopa v gradbeništvu in obeh ostalih negospodarskih dejavnostih. Porast v gradbeništvu, ki smo ga prej omenili, je veljal torej le za prvo polletje l. 1970 glede na 1969, ne pa tudi za daljše obdobje.

Iz gornje primerjave je tudi razvidno krčenje zaposlenosti pri zasebnih delodajalcih

J. Puhar-Kranjc

Transturist

Transturist

priporoča ugodne zimske aranžmaje

7-dnevne počitnice

pri Belem jezeru in v Döllachu-Heiligenblut na Koroškem (izvrstna smučišča, drsalnišče, kopanje i. dr.);

smučarske pakete

nad 3 dni v Bohinju, vključno penzionske storitve v hotelih, sistem žičnic na Voglu in lokalni ski bus;

enodnevne šolske smučarske pakete

na Voglu (Bohinj) in na Starem vrhu (nad Škofjo Loko), vključno avtobus, sistem žičnic in malica.

Obisk drsalne revije v Celovcu pod naslovom

Parada na ledu

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST IN OBIŠČITE NAŠE TURISTIČNE POSLOVALNICE V ŠK. LOKI, RADOVLJICI, NA BLEDU IN V LJUBLJANI, ŠUBICEVA 1.

Transturist

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

Najzanimivejša »Gorenjčeva« rubrika je bila tudi v drugem letu njegovega življenja, vsekakor Novičar.

Prvo letošnje številko je uprava »Gorenjca« poslala tudi mnogim uglednim možem na deželi. V vabilu k naročbi pravi uredništvo med drugim:

V največjo napako šteli so naši grobokopi »Gorenjcu« to, da je resnično brez ozira na osebe šibal škodljive pojave vseh vrst. Ta občutek nam laska, ker potrjuje že star pregovor, da se le nepoštenjak boji resnice. Kolikor bolj bodo nasprotniki rohnili proti »Gorenjcu«, toliko rajše bodo Gorenjci segali po njem!

Gorenjski zaveden kmet — tako se je dopisnik sam podpisal — se huduje, ker gospod z lece tako rohni proti »Gorenjcu« in ga prepoveduje brati.

Mar zato, ker odkritosrečno pove resnico in razkriva laži in sleparije? Tudi Kristusa so nekaj višji duhovni in farijezi preganjali in nazadnje še celo umorili, ker jim je vedno povedal resnico in jim očital njih hudobije. — Zatorej, dragi gorenjski rojaki in tovariši, postavimo se na lastne noge in začnimo misliti z lastnimi glavami. — Kmeta je leta 1848 omamila svetla luč svobodne dobe in zamudil je pravi trenutek, svoj najboljši čas. Našega oratarja je nekako neprijetno dirnola prostost, ki jo je nevjajen dosegel. Ni je znal ceniti. To priložilo je porabila gotova kasta ter ga ukovala v tesne verige. Sele ob koncu stoletja je začel slovenski kmet spet samostojno misliti in da sme živeti tudi zase, ne le za druge.

Narodna čitalnica v Kranju, ki je bila ustanovljena že l. 1863, je imela ob koncu stoletja svoj redni občni zbor. Iz poročila izvemo, da je štela natanko 100 članov in da je zbrala za Prešernov spomenik v Ljubljani kar pomemben znesek — v današnji vrednosti celih 900.000 S din.

Velika Prešernova slavnost, katero je priredila čitalnica, je donesla Prešernovemu spomeniku K 600.—. — Godbeni odsek pa je dodetil Dijaški kuhinji K 306,67.

Iz poročila kranjske čitalnice še zveemo, da je v preteklem letu 1900 priredila dva koncerta, štiri veselice, maškarado, štiri zabavne večere s koncertom in plesom ter

Miklavžev večer. Vsekakor precej bolj živahna dejavnost kot kateregakoli podobnega društva v Kranju dandanašnji...

Prvi mož novega stoletja se je rodil eno minuto čez polnoč 1. januarja 1901 baronu Frideriku Bornu, ki je dobil obilo častitk k temu izvanrednemu dogodku.

Hitrost luči je bila leta 1671 izmerjena po Olefu Römerju. Lučni žarek premeri v eni sekundi pot 311 milijonov metrov. Lansko leto pa je Perrotin dognal, da je hitrost luči 229.900.000 m.

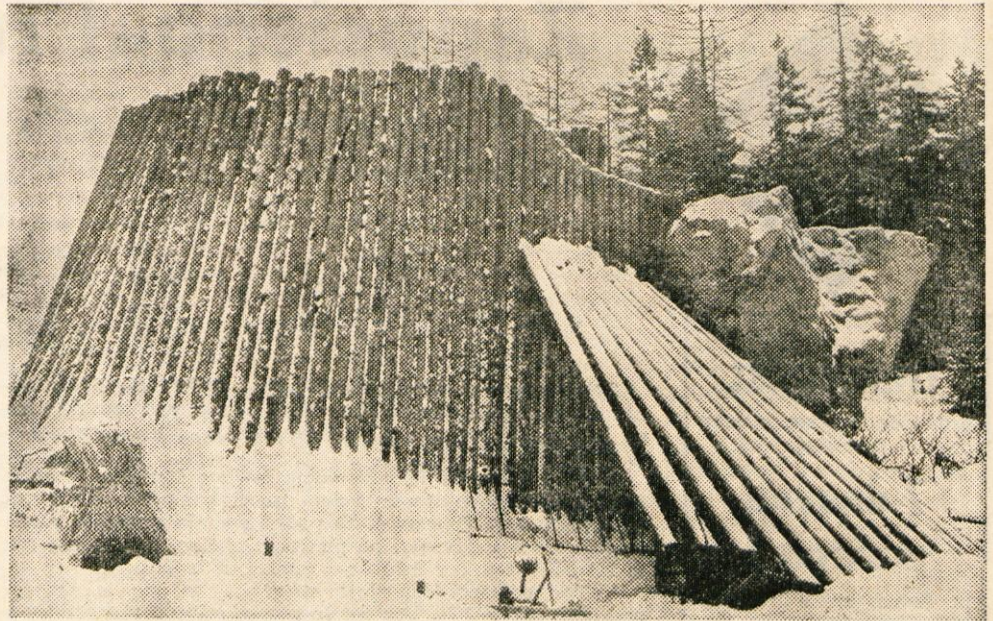
V Kanniku se norčujejo iz slovenščine! Dobili smo iz Kannika razglednico s temle napisom: »Stein Kleinfest Kirche — Cerku na malem Grad v Kanniku«. — Torej nemščina na prvem mestu, nato pa slovenščina, da Bog pomagaj! Vsak šolarček s hribov bi vedel povedati gospodu založniku, kako pravilno pisati slovenski ta ubogi, kratek stavek.

Medved v Cerkljah. Iz Cerkljan (tako so pisali takrat: iz Cerkljan, iz Vogljan namesto: iz Cerkelj, iz Vogelj) je »Gorenjec« dobil tale šegav dopis:

V nedeljo dopoldne smo sedeli v gostilni in se zgovarjali o volitvah. Slučajno pogleda nekdo izmed nas na cesto in zakliče: »Lej ga, lej ga, medveda; kako pleza in trga!« Vsi pogledamo skozi okno, ker so bile šipe zamrznjene, smo v prvem trenutku res mislili, da se zaganja kaka divja zver v vogel nasprotne hiše. Razločili pa smo kmalu, da trga naš kapelan Medved s stene volilni oklic napredne stranke.

Bila je to le igra s priimkom, za oni čas slepih strankarskih strasti že kar običajna. Spominja pa na šegavost pesnika Antona Medveda, ki se je s svojim imenom in priimkom kar sam s seboj ponorčeval — v besedi in sliki! — Mladega pesnika je nekoč oče pokaral, češ, ali si človek ali zverina, je fantič hitro odbrusil: »Kot Tone sem človek, kot Medved zverina — to je odgovor vašega sina!« Ko pa je pesnik služboval kot duhovnik na Breznici pod Stolom, je imel na vratih svoje sobe vizitko, na katero je prilepil podobico sv. Antona, zraven pa še sličico — medveda! Tudi nepismeni obiskovalec je tako zvedel, da tu domuje Anton Medved!

Č. Z.

Iz 70 kubičnih metrov smrekovih hlobov so tesarji naredili visoko kolibo. — Foto: F. Perdan

Pogovor z režiserjem Lolo Džukićem »Ljudi je težko pripraviti v smeh«

Že kakih deset dni snema filmska ekipa pod vodstvom znanega režiserja Lole Džukića film »Sam med bori« na pobočjih Zelenice. Blizu Kompasovega Garni hotela je tržiško gradbeno podjetje postavilo za filmsko delavce pravi atelje, v katerem se dogaja večji del filmske zgodbe. Iz 70 kubičnih metrov smrekovih hlobov so tesarji zbili visoko kolibo, naslonjeno na veliko skalo, ki je zdrsnila s pobočja Zelenice. V kolibi »stanuje« samotar Ljuba Tadić, ki se je pred ljudmi umaknil v samoto, nato pa spoznal, da je samota strašnejša od vsega.

Lola Džukić je znan predvsem po svojih uspešnih televizijskih serijah.

»Kako to, da ste se lotili drame?«

»Veste, napisal sem 150 televizijskih nadaljevanj. Po toliknem številu se človeku neenkrat upre, da bi se neprestanu ukvarjal s komedijo in je zato tole snemanje celovečernega barvnega filma zame pravi oddih. Vsi, ki se ukvarjajo s komedijo, dobro vedo, kako težko je ljudi pripraviti v smeh, veliko težje kot do joka.«

»Kakšen film bo to?«

»To je film o surovosti, človeški samoti. Dogaja se v črnogorskih planinah. Vse se zgodi v enem dnevu. Večji del filma je pretkan z osamljenčevimi spomini. To je zgodba o človeku, ki je zaradi ženine prevare pobegnil v planine, kjer ostane petnajst let. Toda potem, ko spet pride v stik z ljudmi, spozna, da je samota pravzaprav strašnejša, zato se surovo maščuje nad ženo in ljubimcem.«

»Kdo vam je dal idejo za film?«

»Scenarij sem napisal sam po svoji radijski igri. Napisal sem jo pred osemnajstimi leti. Igra pa je napisana po resničnem dogodku, o njem mi je pripovedoval še moj oče. Zgodilo se je na planini Komove v Črni gori. Zelenica pa se mi zdi zelo podobna tej planini. V Črni gori ne bi mogli pozimi snemati v takih pogojih kot tukaj. Delo teče skoraj dobesedno pod okni hotela. Nihče ne bi verjel, ko bo gledal v filmu divje stene, sneg, zasnežene smreke, da so nam pri snemanju takih scen podajali vročo kavo skozi okno hotela. Prava sreča, da imate v Sloveniji zimski turizem tako razvit.«

»Kdo pa so igralci?«

»Najbrž vse dobro poznate: glavno vlogo igra Ljuba Tadić, sodelujejo pa še Petre Pričko, Rade Marković, Jagoda Kaloper, Gidra Bojanić, Igor Galo in drugi. Vsi se na Ljubelju dobro počutijo.«

»Kaj pa imate v načrtu, ko bo film končan?«

»Film bo gotov do aprila. V januarju bomo s snemanjem na Ljubelju končali, notranje prizore pa bomo snemali še v ateljejih v Beogradu. Težje snemanje je sedaj že za nami. Najbolj zahtevno je bilo snemanje prizora z volkom. Mi smo seveda uporabili policijskega psa, pravega volka v Sloveniji ni menda dobiti. No, v filmu je pravi volk samo nagačen.

Načrti? Morda bom še snemal komedije, vendar pa ne več serijskih za televizijo. Tega imam dovolj. Če dobim idejo, kaj kmalu ugotovim, da sem o tem že pisal. Trenutno mi je pri srcu drama.«

L. M.

Lola Džukić

Ljuba Tadić

Neznani junaki gorenjskega neba

Izvršni odbor Letalske zveze Jugoslavije je na predlog športne komisije proglasil letalsko šolo Alpskega letalskega centra iz Lesc za najboljšo letalsko šolo Jugoslavije 1970. Komisija je pri ocenjevanju upoštevala vse tri letalske športne discipline, in sicer jadralno letenje, padalstvo in motorno letenje

To je vsekakor velik uspeh prizadevnih leških športnikov. Zato smo pretekli teden povabili v uredništvo najboljši športnik ALC (Alpskega letalskega centra), in sicer padalko DARINKO KRSTIC, jadralnega pilota SILVA SERAZINA, motornega pilotakrobata BRUNA ŠTULARJA, padalca STEFANA PESJAKA in upravnika letalske šole ALC FRANCETA MIRNIKA. V prisrčnem pogovoru sta sodelovala še sekretar Letalske zveze Slovenije MIRKO BITENC in dolgoletni letalski delavec TONE POLENEC. Drugi vzrok za razgovor pa je bila naša želja, da bi v prihodnje več pisali o letalskem športu, o delu ALC in prizadevnih pilotih ter padalcih, katerim se imamo zahvaliti, da je najvišji jugoslovanski naslov odšel v Lesce. In tretjič: Na prelepem leškem letališču je bilo oktobra lani X. jubilejno svetovno prvenstvo v padalstvu, na katerem sta prav naša gost, padalca Krstičeva in Pesjak, dosegla največje športne dosežke. Prav ta dobro organizirana prireditev je privabila v Lesce in na Bled 300.000 oboževalcev junakov pod pisanimi kupolami in v marsičem prispevala, da se bo ta najdražji in najdrznejši šport na Gorenjskem še bolj razmahnil, čeprav ima že sedaj lepo tradicijo. Gorenjska namreč letalskemu športu največ da, saj je na njenem področju največ kvalitetnih letalskih in padalskih prireditev. Ta prispevek je plod prizadevanj športnikov amaterjev, navdušencev v pravem pomenu besede.

ZAKAJ PRVI V DRŽAVI?

Kolebam, kje naj začnem zapis o letalski šoli ALC iz Lesc. Odločil sem se, da najprej zapišem vse tiste velike uspehe letalcev in padalcev iz Lesc, zaradi katerih so stopili na zmagovalni oder jugoslovanskih letalskih šol.

Videli boste, da so uspehi kljub skromni opremi v primerjavi z ostalimi »letalskimi« državam v svetu in Evropi odlični.

● **Najprej jadralno letenje.** V letalski šoli ALC so lani izšolali 16 novih jadralnih pilotov, 5 pilotov je položilo izpit Zvezne uprave za civilno letalstvo, 2 pilota sta dosegla vse pogoje za srebrno »C« značko, 2 pilota sta dobila zlato »C« značko z dvema diamantom, 1 pilot pa je dosegel zlato »C« značko z enim diamantom. Na republiškem tekmovanju jadralnih letalcev v preletu so bili člani ALC prvi. Preleteli so 925 ur ali 7691 kilometrov. Na jadralnih letalih je letelo 48 pilotov. Temu primerni so bili tudi uspehi posameznikov. Največ so dosegli Silvo Seražin, Boris Praprotnik in Jakob Smit.

Večino najboljših rezultatov so dosegli jadralci nad Slovenijo, ki je znana po neugodnih meteoroloških razmerah. Piloti so povrhu vsega krmarili zastarela letala, »rojena« 1938. leta!

● **Padalstvo.** Lani so učitelji ALC izšolali 13 začetnikov. Srebrno »C« diplomu je doseglo 8 padalcev, zlato »C« diplomu prav tako 8 padalcev, zlato »C« diplomu z diamanti pa so dosegli trije padalci. Padalci ALC so se lani kar 2672-krat pognali iz letala. To število predstavlja dve tretjini vseh opravljenih skokov v republiki. In kateri posamezniki so bili najboljši? Darinka Krstič, Stefan Pesjak in Ivan Lotrič.

● **Motorno letenje.** Čeprav ta panoga zaostaja za jadralnim letenjem in padalstvom, se je lani v Lescah izšolalo 7 akrobatskih pilotov in 6 začetnikov. Največji uspeh pa predstavlja I. mesto Bruna Štularja na republiškem prvenstvu akrobatskih letalcev. Prav to zaostajanje vpliva tudi na počasnejši razvoj padalstva in jadralnega letenja.

PRVA DAMA NAŠEGA PADALSTVA BREZ SLUŽBE

Beseda teče o **Darinki Krstič, Dari**, kot jo kličejo kolegi. Rodila se je v Vršču in je stara 20 let. Po poklicu je medicinska laborantka. S padalstvom se je začela ukvarjati 1966. leta in je do danes že opravila 580 skokov. Ima zlato »C« značko z dvema diamantom. Njeni uspehi pa so glede na to, da skače šele tri leta, izredni. Predlanskim je bila 2. na državnem prvenstvu, lani pa je bila že prva v državi. Razen tega je lani zasedla 3. mesto na tekmovanju avstrijskih in naših padalcev, 2. mesto med moškimi, na zadnjem svetovnem prvenstvu pa je bila 9. Prav tako je postala državna prvakinja v nočnem skoku na cilj s 1000 metrov. Ničlo je zgrešila za 1,05 metra! To je najboljši jugoslovanski rezultat vseh časov. Vendar o Dari to še ni vse. Prva dama je med najboljšimi v državi (moški in ženske) v figurativnih skokih. Cena njenih uspehov je še večja, ker skače šele tretje leto in je bil svetovni spopad njeno prvo veliko tekmovanje. Njene tekmice opravijo samo v enem letu toliko skokov za trening, kolikor jih je Dara skočila v treh letih!

Dara pravi o svojem vstopu med padalce takole: »Prvič sem skočila v Zrenjaninu. Doma so mi branili. Ko sem jim povedala, da skačem, je bilo že prepozno...« In še kanček pelina. Darinka Krstič je že leto brez službe, Marsikatera delovna organizacija se brani vrhunskega športnika. Prošnje za večmesečni izredni dopust ob treningu in tekmovanjih so iz dneva v dan bolj odveč...

SIVC IN BRUNČ: KAKO POSTANES PILOT

Silvo Seražin (Sivc) in Bruno Štular (Brunč) sta

doma iz Kranja. Zanju je značilno, da sta postala pilota po klasični poti. Začela sta z modelarstvom (z njim se ukvarjata še danes) in pristala na resničnih krilih in z njimi zajadrala pod oblake.

Silvo: Je eden najstarejših aktivistov letalskega športa. Star je 30 let in je že s sedemnajstimi leti krmaril motorno letalo. Je dober motorni pilot, jadralac in modelar hkrati. Bera njegovih uspehov je obilna. Trikrat državni prvak in radijsko vodenih modelih, dvakrat drugi jadralni pilot Slovenije, štirikrat državni reprezentant v letalskem modelarstvu itd. Njegov največji uspeh pa je osvojitve zlate »C« značke z dvema diamantom. Prvič v zgodovini slovenskega jadralnega letalstva je preletel 300 kilometrov v trikotniku Lesce-Maribor-Novo mesto-Lesce. Polet je napovedal naprej, kar je ob neugodnih slovenskih vremenskih razmerah še težje. Drugi diamant pa je dosegel z višinskim preletom nad 5000 metrov. In še podatek, da je 500 ur letel z motornim letalom in 360 ur z jadralnimi letali.

Sivc je zaposlen v Iskri in je poročen. Pravi, da je največ letel pred poroko, ker je letalstvo težko usklajevati z družino in službo. »Če mož rad leti,« pravi, »ni rečeno, da ima tudi žena rada letalstvo. Enkrat, dvakrat se že pelje, potem ima dovolj!« Tudi v službi je vedno težje dobiti dopust za razna velika tekmovanja.

Bruno: Na motornih letalih je preletel 550 ur, na jadralnih pa 100 ur. Brez dvoma je najboljši jugoslovanski letalski akrobat. Je tudi lanski republiški prvak. Zanj je značilno, da je izredno napredoval in da je tudi učitelj motornega letenja. Brunč je že tak strokovnjak, da so ga na nekem tekmovanju občudovali celo Rusi, ki so v teh stvareh pravi mojstri. Bil je najboljši z najslabšim letalom!

Akrobatsko letenje je najbolj »športno« pri vsem motornem letalstvu. Pilot mora prenašati »astronavtske obremenitve«, od časa do časa izgubi zavest in pregled nad položajem. Zato je Brunovo početje v višavah občudovanja vredno!

KAKSEN JE PADALSKI STRAH?

»Drugačen od navadnega,« je dejal Stefan Pesjak, najboljši jugoslovanski padalec, delavec Železarne, Radovljica, ki se je 1960. leta na trikratno pilotovo opozorilo prvič pognal v globino. Danes ima v svoji padalski beležnici že 900 vpisanih skokov. Mogoče se še spomnite, da mu je lani v Lescah za las ušel najvišji svetovni naslov. Ne bomo opisovali vseh njegovih uspehov. Spomnimo se samo enega, zlate »C« značke s tremi diamanti, edine v Jugoslaviji za podvig, ki

ga verjetno dolgo ne bo nihče ponovil. Na štirih tekmovanjih je dvanajstkrat skočil v strogi center, na mednarodnem tekmovanju pa je vsi predpisane figure izvedel prej kot v desetih sekundah! Najvišjo jugoslovansko letalsko lovoriko je resnično zaslužil. In ne samo to. Na svetovnem prvenstvu je prejel srebrno medaljo v disciplini skupinskih skokov na cilj, ima pa tudi državni rekord v nočnem skoku na cilj s 1000 metrov. Ničlo je zgrešil za 80 centimetrov. Svoje izkušnje prenaša na mlade padalce, saj je učitelj padalstva.

SPORTNIK OD GLAVE DO PETA

Vsi opisani uspehi pa so tesno povezani z imenom **Franca Mirnika**, upravnika letalske šole ALC. Leti od 1952. leta dalje in je opravil 1300 ur motornega letenja in 870 ur jadralnega letenja. Bil je tudi inštruktor za jadralno letenje pri letalski zvezi Slovenije. Vendar so njegove glavne vrline drugje: v njegovi ljubezni do športnega letalstva, amaterizma, zato njegova bojazen, da bodo kmalu lahko leteli le tisti, ki imajo denar in ne tisti, ki imajo talent.

33-letni Celjan je vnesel v delo ALC sistematičnost in pravičen odnos do učenca. Zato tako majhen osip. Njegova letalska izobrazba je izredna, zato mladim lahko svetuje. Njegov cilj pa je preriniti leško šolo v jugoslovanski vrh. In to mu je lani uspelo. Razen tega je odličen organizator tekmovanja.

Odlično pozna letalski šport in svoje učence, zato besede: »Letalstvo je eden najdražjih športov. Koliko morajo naši fantje znati, da na zastarelih napravah dosegajo rezultate svetovne vrednosti. Koliko neplačanih ur morajo prečepeti na letališču...«

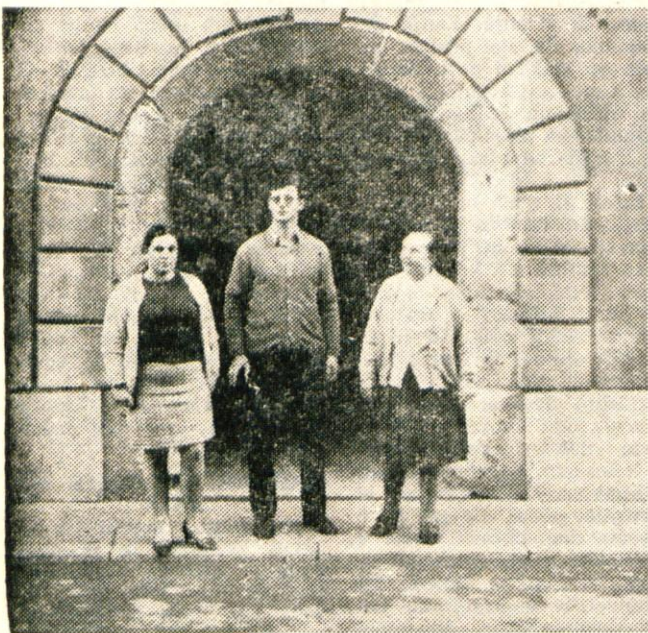
Tudi France je poročen, stanuje pa v Radovljici.

ZA NJIMI RASTE ROD MLADIH LETALCEV...

Navada je taka, da ponavadi pišemo o najboljših. Lete ste spoznali. Po njihovih stopinjah pa gre kar lepo število mladih padalcev in letalcev, ki so že dosegli lepe rezultate in bodo ob pridnem treningu in družbeni pomoči lahko kmalu dostojni nasledniki Darinke, Stefana, Silva, Bruna, Franca in ostalih. Letalski šport ima pri nas že mesto pod soncem, čeprav ne takega kot v tujini. Na Poljskem je recimo 30.000 letalcev! Stotisoči na letalskih prireditvah v Sloveniji, stalne razstave itd., obetajoči boljši materialni pogoji in množica entuziastov daje zagotovilo, da letalski šport pri nas ne bo izumrl in da se bodo po leškem nebotem še odpirale padalske kupole in brneli letalski motorji.

Letalski šoli ALC našo iskrene čestitke, vsem junakom neba pa hvala Jepa!

Zapisal:
J. Košnjek

Dokler je čep pri sodu moker...

Gostilna pri Cererju v Kamniku je v rokah treh Jožetov, ki so vsi šolanji za gostinstvo. Lastnica gostilne je Jožica Baronik, njen mož je Jože, mama pa Jožefa. Jožefa je bila 18 let gostilničarka v raznih krajih, v Kamniku je zdaj štiri leta.

»Prvotno smo mislili, da si bomo uredili samo bife. Potem pa smo si s pomočjo mestnega arhitekta le uredili sodoben gostinski lokal.«

Njena hčerka Jožica je uspešno končala gostinsko šolo natakarske smeri, njen mož Jože pa gostinsko šolo kuharske smeri in poslovske smeri.

Ko sem slišal, da je Jože izučeni kuhar in poslovodja, sem takoj vprašal, kdo kuha in kdo vodi gostilno.

»Kdo pa naj bi kuhal?« se je namuznila Jožica, »mož kuha zame, za mamo in goste. In kdo naj bi vodil gostilno? Mož, seveda, kdo pa drug. Z mamo sva le svetovalki.«

V posebni sobi sem na zidu opazil tale napis:

*Dokler je čep pri sodu moker
vsak mi je boter,
kadar je čep suh
je vsakdo zame gluh.*

Ogledoval sem zidove posebne sobe. Obočni strop in meter debeli zidovi bi bili varno zaklonišče v primeru potresa, pa tudi vsaka topovska granata ne bi prebila tega zidu.

»Le oglejte si zidove,« je dejala gostilničarka, »kajti naša stavba je stara 800 let. Šele lani smo jo preuredili v gostilno.«

Spomladi bodo uredili vrt in dve sobi za prenočišče. Res zanimiva gostilna v Maistrovi ulici. Ob slovesu sem trem Jožetom v šali dejal, da jim je sporni napis v goticah nad vhodom prinesel brezplačno reklamo, saj so o tem napisu že večkrat pisali različni časopisi.

J. Vidic

Žirovnica brez frizerja

»Kje si, ljubi moj frizer!« vzklikajo Žirovničani, ki s frizerji res nimajo sreče. Na področju krajevne skupnosti Žirovnica, ki zajema deset vasi, ni nobenega frizerja, zato hodijo k frizerjem v Begunje, na Jesenice ali v Radovljico.

Pravijo, da je imel pesnik dr. France Prešeren dolge lase; zakaj mu farani ne bi sledili?

Cudno je le to, da na področju teh desetih vasi doslej ni opaziti dolgočascev. Če pa bi bili, bi res imeli tehten izgovor.

Pozabljeni kolesarji?

Zadnje dni decembra so na razglasno tablo skupščine občine Kamnik nalepili razglas o najdenih predmetih. Zanimivo je, da je objavljen seznam 15 najdenih predmetov — to pa so samo kolesa. Na uradu za najdene predmete imajo 6 moških, 6 ženskih in tri pony kolesa. Med njimi je celo kolo s pomožnim motorjem.

Razumljivo je, da v teh zimskih dneh mislimo na smučke in sanke. Kdo le naj bi še pogledal v shrambo ali klet, če je tam še kolo. S kolesi pa res ne bomo hodili na smučišča.

J. V.

*Ko ponoči bo preplah,
vsi iz postelj na en mah,
vsak naj svojo puško vzame,
nahrbtnik naj si da na rame.*

8

Že dolgo so govorili, da bo v kratkem ponoči preplah. Vojaki morajo vzeti s sabo vso opremo od puške do nahrbtnika. Kdor bo prišel prepozno, bo kaznovan; preplah pa se bo tolikokrat ponovil, da bodo vsi prišli v zelo kratkem času. Razumljivo je, da so se potlej pripravljali vojaki na preplah zavzeto.

Črnuh je imel težave s čevlji. V spalnici so hodili bos. Čevlje so puščali zunaj pred vrati. Vsak je imel spravljene pod svojo številko. Ker Črnuh ni poznal številke, je bil vedno v dvomih, če je obul svoje.

»Ko pa so vse te čačke tako enake,« je rad potožil.

Ker je bil enkrat zelo kaznovan, češ da je ukradel čevlje, čeprav je obul le tuje, ker svojih ni poznal, je pozneje počakal, da so drugi čevlje pobrali. Tisti, ki so ostali, so bili največkrat njegovi.

Ko so mu povedali, da bo preplah sredi noči in da ne bodo prižigali petrolejke, se je ustrašil za čevlje. Ker je bil med največjimi, bo moral biti med prvimi na zbirnem mestu. Manjši se bodo četi lahko priključili, ko bodo pregledovali prve. Črnuh se je znašel tako, da je v čevlje med vezalke dal rdeč trak. Zjutraj je tako svoje čevlje spoznal takoj, ponoči pa jih bi tudi lažje našel.

Mihca je skrbela predvsem puška. Ker je bil majhen, so ga sovojaki navadno odpravili od stolja za puške. Šele ko so jih drugi pobrali, jo je lahko vzel še sam.

Črnuh, Mihec Ivan Sivec pa še Žolna

»Tovariši,« je povedal v sobi, »jih bom že ukanih. Puško bom do pregleda raje jemal s seboj v posteljo.«

Več kot štirinajst dni je spal s puško ob sebi. Štirikrat je bil zaradi tega izredno redar sobe, dvakrat hodnika in enkrat stranišča, vendar ni odnehal.

Žolna ni imel skrbi, ker si zaradi vojaških stvari ni nikdar uničeval živcev.

»Ubiti me ne smejo,« je večkrat razlagal, »drugo pa ni važno. Mislite, da se bom žrl zaradi enega neumnega kaplarja ali podnarednika. Ne, toliko soli imam že v glavi.«

Večkrat je šel na raport zaradi prepočasnega ukrepanja ali po domače zaradi lenobe. Zato je skoraj stalno čistil stranišče.

»Bognedaj, da moja kdaj izve, kako sem lahko pripraven.«

To noč bo preplah, se je razvedelo med vojaki. Vsak se je pripravil po svoje. Nekateri so spali kar oblečeni. Mihec je trdno stiskal svojo puško. Črnuh je že zvečer zaznamoval čevlje s trakom, le Žolna je brezskrbno spal. Tisto noč zopet ni bilo nič.

Nekaj dni kasneje, ko so vojaki že skoraj pozabili, je ob štirih zjutraj stopil v sobo dežurni kaplar in šepnil: »Preplah!«

Vojaki so brezglavo poskakali s postelj. Oblečen je bil le vojak ob oknu, ki je bil kaplarjev prijatelj. Drugi so v temi iskali obleko, se prepirali, čigave so te ali one hlače, ta je iskal kapo, oni srajco... V naglici sta dva oblačila ene hlače, vsak po eno hlačnico, a sta pozneje spoznala, da so bile obema prevelike.

Ker se ni nihče drl samo nad Žolno, je le-ta izkoristil priložnost in se potuhnil. Vstal bi, če bi ga kdo posebej prebudil, je sklenil zase in se delal, da spi.

»Tovariši, vstani, preplah!« ga je uvidevno pocukal Mihec. Žolna mu je v odgovor nekaj zamrmral. Krojač je imel preveč opraviti s sabo, da bi ga še klical.

Zbirno mesto je bilo precej iz kasarne. Mnogo vojakov je popadalo na tla, ko so tekli tja. Na poti je bila napeta namreč vrv, na kateri so kuharji sušili krpe za pomivanje. Tudi Črnuh je obležal na tleh kot je bil dolg in širok. Nahrbtnik ga je dodatno pobožal po glavi.

»Vraga, pa ne da je strela udarila vame,« je godrnjal, ko se je pobiral. Obešene vrvi ni videl, zato je sumil v nadnaravne sile.

Oficirji in podoficirji so že čakali na zbirnem mestu. Ko se je nabralo že precej vojakov, so jih začeli pregledovati. Skoraj pri vsakem so ugotovili, da mu kaj manjka.

Črnuh je bil drugače dobro opremljen in tudi napravljen, čeprav se sam ni počutil najbolje. Zelo so ga tiščale noge. Ker je bila v hodniku s čevlji tema, mu tudi rdeč trak med pentljami ni mogel pomagati. Obul je čevlje, ki so bili gotovo vsaj tri številke premajhni.

»Jih bom že na maršu shodil,« si ni delal skrbi.

Mihec se je postavil na koncu vrste sila ponosen. Vso vojaško opremo je imel s seboj, tudi puške ni pozabil. Torej ni bilo zastonj, ko je več kot štirinajst dni spal z njo ob sebi. Vse prestano je pozabil. Predstavljal si je, da ga bo sam kapetan, ki je pregledoval tokrat,

pohvalil. Več kot pol ure je minilo, da je prišel do njega. Nato se je krojač postavil po vojaško: trebuh noter, prsi ven. Puško je stisnil ob sebi. Kapetan ga je nekaj časa samo gledal... Mihec je mislil, da išče besede, kako bi pohvalil najboljšega vojaka.

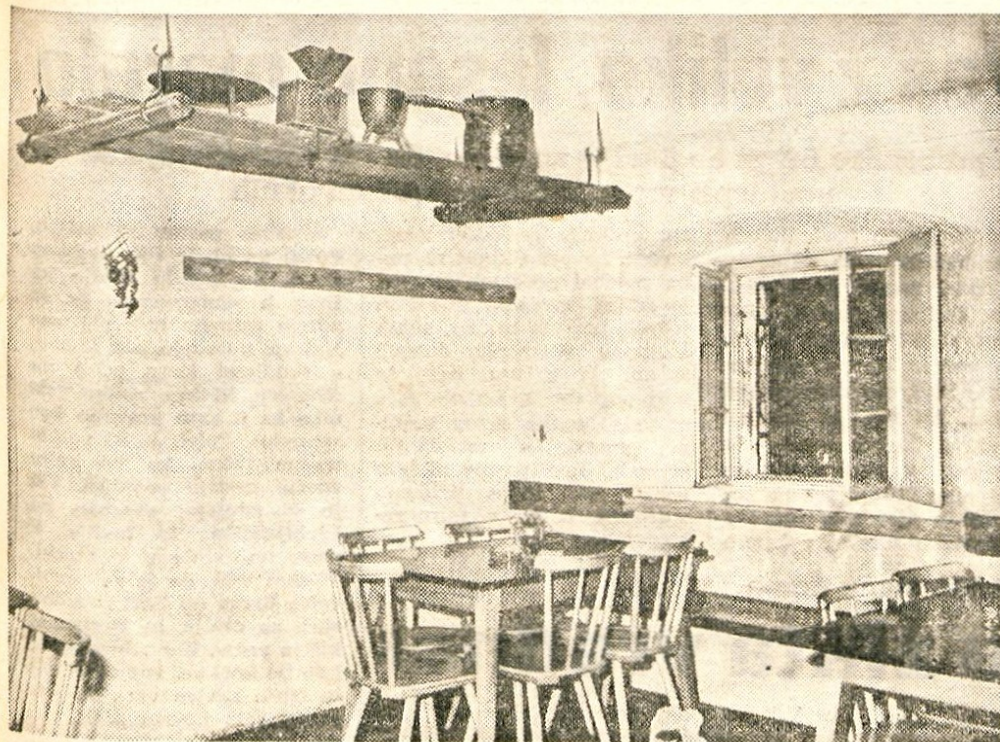
»Ali si ti vojak, ali baba?!« mu je dejal čez čas.

Mihec ga je osupel pogledal. Le zakaj bi bil ženska? — Kapetan je z očmi bodel v Mihečev plašč. Tudi krojaču se je zazdelo nekam čudno. Čeprav je bilo že temno, je le opazil, da je plašč predolg. Pet do deset centimetrov robu je ležalo kar na tleh, v blatu. Mihec se je spomnil, da je nekam težko tekkel sem. Enkrat je celo padel. Postalo mu je jasno. V gneči je zamenjal plašč od nekoga, ki je bil za dobro glavo večji.

Stopil je iz vrste, iz žepa izvlekel šivanko s sukancem in hitro zavihal plašč za dvajset centimetrov. Ko se je zopet postavil v vrsto, je bil zopet pravi vojak od glave do pete, a kaj, ko kapetan ni več prišel do njega, da bi ga pohvalil.

Žolna je še vedno ležal. Prebudil ga je šele dežurni oficir, ki je še enkrat pregledoval sobe. Nadril ga je s takim glasom, da je pesnik že mislil, da se podira svet. Hotel se je hitro obleči, a kaj, ko ni imel hlače. Ko je oblekel srajco, je oficir še vedno rjul.

Žolni ni preostalo drugega, kot da je oblekel še majhen plašč in obul čevlje, ki so mu bili mnogo preveliki. Nato je ušel iz kasarne. Kolona vojakov je ravno odhajala na marš. Da ne bi opazili bele noge, ki ko se kazale izpod plašča, se ji je priključil bolj zadaj.

Le redke so gostilne, ki so obdržale stari slog. Takšen primer srečamo v gostilni na Laborah, kjer v veliki sobi še vedno visi »dila« s starimi gostinskimi pripomočki. — Foto: F. Perdan

Gostilna s stoletno tradicijo

Gostilna na Laborah ima častljivo preteklost, saj je bila hiša grajena za gostilno in je stara prek sto let. To sklepajo po tem, ker so bila vhodna vrata prenovljena 1877. Brhke laborske oštirke so stregle že furmanom in kasneje šoferjem, ki so v prijaznem gostišču gasili žejo in tešili lakoto. Lega gostilne na vrhu gaštejskega klanca je naravnost idealna, takšna, da kar ne moreš mimo, ne da se bi odzval »božji roki«. Star slovenski rek namreč pravi, da »bog pri gostilni roko ven moli«.

To prijazno povabilo je premetilo tudi nas in vstopili smo. Prijazni gostilničar

Vinko DRAKSLER nam je pripovedoval o lokalu, kate-rega lastnica je njegova mama. Laborska gostilna je bila po vojni nekaj časa zaprta, vendar so jo na pobudo spomeniškega varstva leta 1966 spet odprli in preuredili. Idejni načrt za notranjo in zunanjo ureditev sta izdelala sodelavca Zavoda za spomeniško varstvo inž. Sagadin in arhitekt Šušteršič.

Urejenost gostilne je nekaj posebnega. Največja gostinska soba je ostala takšna, kot je bila. Le mize so popravili in kupili nove stole. Na oknih je baročna kovana mreža. V prostoru je tudi pravi »bohkov kot«, takšen,

kakršnega še danes srečamo po kmečkih domačijah. Tudi velike krušne peči ne manjka. Posebno zanimive so »dile«, od stropa navdol viseče deske, na katerih so stari gostilniški pripomočki: železni trinožni lonec, stojalo za veliki gostilniški kotel, leščerba, veliki mlin za kavo, pleh za pečenko, lonci itd. Kaj takega še v nobenem lokalu nismo srečali. Razen tega je nad vhodnimi vrati glinasta maska, delo neznanega slikarja, in kovana oglata svetilka, stari znak za gostilno.

Mogoče prav ta pristna urejenost privablja številne tujce. Tako so člani tržaške Opere lani hodili na Labore na kosilo. Bilo jim je tako všeč, da se še vračajo. Marsikateri Tržičan še danes zaide v laborsko gostilno in ko ga vprašajo, zakaj se je ustavil prav pri njih, odgovori, da so mu »oni iz tržaške Opere to povedali«. Kvaliteta je zares najboljša reklama. Zaradi ugodne lege pa se pri njih ustavljajo tudi gostje drugih dežel, predvsem iz Koroške.

Govorimo o kvaliteti. Ne bomo naštevati vseh pijač in jedač. Omenili bomo le tisto, kar je pri njih najboljše in najbolj okusno. To je pravi cviček in domače suhe klobase! Gostilna na Laborah pa je dobrodošla tudi delavcem iz sosednjih tovarn, ki med polurnim odmorom radi skočijo »čez cesto« in se do sita tega namalcajo.

J. Košnjek

Kegljaški klub »Simon Jenko« v Podreči

Pred dobrimi desetimi leti je v Podreči skupina mladih navdušencev ustanovila kegljaški klub. V začetku niso imeli niti kegljišča. Keglje so hodili podirati v Kranj. Da pa ne bi bili kegljači brez kegljišča, so poleti napravili nekaj stez kar v gozdu za vasjo. Spočetka so igrali bolj sami, kasneje pa so vaščani prišli radi pogledat fante, ki so metali krogle. Marsikdo je tudi sam poskusil in kasneje postal član kluba. Tako so kegljači postali središče nedeljskega razvedrila vaščanov, posebno ob poletnih večerih. Razvedrilo ob kegljanju so člani kluba »Simon Jenko« želeli nuditi tudi drugim obiskovalcem in da ne bi bili toliko odvisni od vremena in letnih časov, so začeli razmišljati o graditvi pravega kegljišča in klubskih prostorov. Toda kje dobiti denar?

Podreški kegljači so se znašli. Organizirali so ples in veselice, na zasilmem kegljišču pa so pripravili prava tekmovanja. Nekoč so igrali celo za koštruna. Obisk prireditve ni bil majhen, zato so že po dveh letih lahko začeli svojo zamisel o gradnji uresničevati. Tretje leto po ustanovitvi kluba so imeli kegljišče že pod streho. Čeprav so bile steze betonske, so bili

zadovoljni, vendar so jih kmalu »preoblekli« v asfalt.

Pred nekaj leti so po Gorenjskem začeli graditi avtomatska kegljišča. Podrečani niso hoteli zaostajati, zato so se pred dvema letoma odločili za preureditev starega kegljišča v novo dvostezno, avtomatsko. Pri Gorenjski kreditni banki so zaprosili za kredit, vendar so ostali praznih rok. Podjetni člani kluba so se zato pogodili s podjetjem Vino iz Kranja. Denar za nakup pijač so porabili za gradnjo, naročeno blago pa so plačali čez eno leto.

Ze lani so bili vaški otroci »ob službo«. Keglje je začel postavljal avtomat, ki tudi vrača krogle. Obiskovalcev in igralcev v klubu ne manjka, posebno ob nedeljah je treba čakati na prazno stezo. Največ gostov je iz Ljubljane in Kranja, pa tudi domačinov ne manjka. Morda jih privablja tudi nizka cena. Za petnajst minut igranja je treba odšteti le dva dinarja in pol, kar je precej ceneje kot drugod. Klub ima tudi bife, kjer lahko dobite mrzla jedila, klobase, kavo, čaj in pijače. Lani so imeli v klubu »Simon Jenko« v Podreči za dobrih 200.000 din prometa. Za tako majhen klub to gotovo ni malo.

L. Bogataj

Vrtec v Mavčičah

Ze nekaj let so v Mavčičah govorili o tem, da bi bilo dobro ustanoviti vzgojno varstveno ustanovo, pa kot se pogosto dogaja ni bilo prostora, ne denarja. Sedaj pa se je našel prostor v osnovni šoli v Mavčičah. Spodnji prostori šole so namreč prazni, saj otroci obiskujejo samo prvi, drugi in tretji razred, višji razredi pa se vozijo v centralno šolo Lucijan Seljak v Stražišče pri Kranju. Pred nekako tremi meseci so začeli obrtniki preurejati šolske prostore, med katerimi je eden rabil tudi za telovadnico, v prostore primerne za predšolske otroke.

Svet za otroško varstvo pri skupščini občine Kranj je namenil za preureditev prostorov v igralnico in spalnico dobrih šest starih milijonov din. Uredili so tudi kuhinjo, ki bo poleg kosil za predšolske otroke lahko pripravljala tudi mlečne malce za šolske otroke.

V vrtcu bo prostora za 22 predšolskih otrok. Vrtec naj bi bil urejen do februarja. Centralna šola Lucijan Seljak je že dvakrat razpisala mesto vzgojiteljice, vendar pa na žalost ni bilo nobene prijave. Razmišljajo o tem, da bi za začetek morda delo steklo tudi s pomožno vzgojiteljico in kuharico.

L. M.

Naši novinarji
na terenu

Labore
Orehek
Drulovka
Breg
Praše
Mavčiče
Podreča

Letos bodo dobili tudi telefon

V Mavčičah je telefon le v kmetijski zadrugi in na krajevne uradu. Prav zato je krajevna skupnost že pred tremi ali štirimi leti vložila prošnjo na PTT podjetje v Kranju, da bi tudi v tem delu kranjske občine dobili več telefonskih priključkov. PTT podjetje je ugotovilo, da bi bila na tem območju potrebna manjša telefonska centrala. Zato je krajevna skupnost s podjetjem sklenila pogodbo o postavitvi centrale, hkrati pa bo k izgradnji omrežja in centrale prispevala 50 tisoč novih dinarjev.

Lani jeseni je podjetje začelo z zunanjimi deli. Krajevna skupnost pa je v združenem domu pripravila v nekdanji mladinski sobi prostor za telefonsko centralo. Ker je večina glavnih del opravljenih, v Mavčičah pričakujejo, da bodo dobili telefon že marca letos. Vendar pa se na krajevni skupnosti že sedaj srečujejo s težavami. Telefonska centrala bo imela namreč le 20 priključkov, interesentov za telefon pa je že sedaj okrog 30. Prav zato še ne vedo, kako bodo rešili to vprašanje.

Zaradi postavitve telefonske centrale pa je v Mavčičah nastal še en problem. Mladinci so namreč morali odstopiti svoj prostor. Ko smo se o tem pogovarjali s

Obnovitev električnega omrežja

Krajevna skupnost Mavčiče se že nekaj let precej ukvarja z reševanjem komunalnih problemov. Eden takšnih je tudi obnovitev električnega omrežja. Gospodinjstva so se namreč v zadnjih letih v tem delu kranjske občine tako modernizirala, da je električna napetost v konicah že zelo slaba. O tem, da bi obnovili omrežje in postavili nekaj novih električnih drogov, se pogovarjajo že nekaj let. Zataknilo pa se je, ker nekateri lastniki zemljišč zahtevajo precejšnjo odškodnino za postavitev drog na njihovih parcelah. Kot kaže pa bodo po nekaj letih pregovarjanj in sporazumevanj letos lahko začeli z obnavljanjem omrežja. K rešitvi tega vprašanja so namreč priskočili na pomoč tudi na kranjski občini. A. Z.

predstavniki krajevne skupnosti, so nam povedali, da nameravajo to vprašanje rešiti z izgradnjo prizidka v združenem domu. Nekateri pa predlagajo, da bi bil še ustrezniji prostor za mladino v sedanem skladišču kmetijske zadruge Sloga. Ko bo zadruga zgradila dodatne prostore, bi prostor, ki je bil že od vsega začetka namenjen za prosvetne dejavnosti, lahko odstopili mladini. V zadrugi pa so menda drugačnega mnenja. V prostoru, kjer je sedaj skladišče, nameravajo urediti zbirnico mleka, ki je prav tako potrebna. A. Z.

»Zemlja je zlata vredna«

Velika kmečka peč pri Femanu na Bregu ob Savi je žarela od toplote. Gospodar Miha Porenta, star 73 let, pa mu tega ne bi nihče prisodil, je prinesel na mizo doma v peči spečen kruh. »Nate,« je ponudil, »odrežite si kmečki kruh. Nato je še dodal, da zanj ni boljšega kruha kot je bel kmečki kruh.

»Veste, če ste v mladosti kdaj pokusili kruh kot so ga morale peči naše mame, potem tak kruh, kot ga imamo danes, šele znate prav ceniti.«

Pravzaprav se nismo začeli najprej o kruhu meniti. Ustavili smo se pri Femanu povsem naključno, da bi po-

Miha Porenta

Vas z veliko, leseno marelo

Za prebivalce Brega ob Savi je značilno, da kar tekmujejo, kdo bo imel lepši vrt in več nageljnov na oknih

Na Bregu ob Savi, dobrih deset metrov stran od ceste, na desni strani stoji paviljonu podobna stavba, pred katero stoji lesena uta v obliki dežnika. To je gostilna Lojzke Aleš, po domače pri Bidlnu. Pri hiši je gostilna že okrog 30 let, vendar je bila prej v stari stavbi ob cesti, pred štirimi leti pa sta Lojzka in njen mož zgradila paviljonsko stavbo, v katero

Pri Femanu doma

vprašali, kako jim kaj gre in da bi zvedeli, kaj je novega na Bregu.

Gospodar, dobrovoljen mož, s širokim nasmehom, je bil takoj za to. »Zdaj pozimi imamo kmetje več časa tudi za klepet, pa časopise takrat lahko berem. Poleti pa je treba od jutra do večera delati in čeprav se zanimam, kaj je po svetu novega, vendar nimam časa, da bi kaj prebral. Za delo smo pri hiši trije. Veliko nam je v pomoč traktor. Nimamo še sicer vseh priključkov, vendar pa menim, da so se nam že ti, ki jih imamo, obrestovali. Radi bi imeli, predvsem sin se najbolj ogreva za sadilec krompirja in nakladalca za seno. Tako bi imeli vsaj za naše razmere skoraj vse traktorske priključke.

Moram reči, da v naši vasi drugi kmetje niso dosti navdušeni nad temi sodobnimi kmetovimi pripomočki. Nekateri se branijo celo traktor kupiti, čeprav ga lahko kupijo na kredit pri zadrugi Sloga. Menim, da je veliko vredno za kmeta že to, da si lahko kupi traktor.«

Nato je beseda nanesla na to, da sicer našemu kmetu še nikoli ni bilo tako dobro kot sedaj. Miha Porenta pa ne bi bil pravi mož, če ne bi tudi kritično primerjal sedanjega odnosa do kmečkega stanu in pa odnosa, ki smo ga imeli do kmetov takoj po vojni.

»Ni bilo prav, da smo takoj po vojni ljudi vabili v tovarne, za kmeta pa se ni nihče brigal. Nobenega napredka ne more biti, če družba zanemarja neki stan, pa naj bo to kmečki ali kateri drugi. Mislim, da se nam še sedaj pozna, ker smo prepozno spoznali, da bo napredek v kmetijstvu le, če bomo dovolj vanj tudi investirali. Meni se zdi kmečki stan najlepši stan. Sin je hotel v tovarno, pa sem ga pregovoril. V tovarno naj grede tisti, ki ne morejo delati drugje. Pa sem imel prav, saj ima se-

sta preselila gostinski lokal.

Gostilno pri Bidlnu ni treba posebej predstavljati, saj je znana po dobri pijači in jedaci: pravem cvičku, suhih klobasah v zaseki, domači salamij in pršutu. Zato se moj pogovor z Lojzko Aleš ni sukal toliko okrog gostilne, ampak o vsakdanjih stvarih. Ker gostov ni bilo veliko, sva se s prijazno »oštirko« lahko v miru zaklepetala.

daj sin prav tako veselje do kmetijstva kot jaz. Res pa je treba danes kar precej znati, da se več pridela. Če bi gospodarili tako kot smo pred vojno, potem bi šel kmet po zlu. Danes je treba kmeta samo vprašati, koliko umetnih krmil porabi na leto, pa boste takoj vedeli, če je napreden in kako dobro mu gre.«

Beseda je stekla tudi o lokalnem avtobusu, ki je vsakih nekaj deset minut pripeljal mimo hiše. Leto dni imajo prebivalci Brega že lokalno avtobusno zvezo s Kranjem. Porenta je povedal, da ima pri tem nekaj zaslug tudi sam. Kmetje so odstopili zemljo za avtobusna postajališča ter prostor za obračanje. Lokalec — kot mu pravijo — je dobrodošla zveza s Kranjem tudi za prebivalce Jame, ki imajo do Brega le nekaj minut hoje. Kmetje se niso branili oddati tistih nekaj metrov zemlje. »Čeprav je za nas kmete, zame pa še posebej, zemlja zlata vredna,« je še dodal Porenta. »Vedno sem imel do zemlje tak odnos, in to sem skušal vcepiti tudi otrokom.« L. Mencinger

Lojzka Aleš

»Pozimi gostov ni veliko. Poleti pa jih je več, posebno maja, ko hodijo ljudje na Breg k »šmarnicam« in se potem ustavijo tudi pri nas. Najraje posedajo pod leseno, s škodlami krito utico na dvorišču, ki ima obliko dežnika in ji zato pravimo kar »marela«. Poleti je še posebno privlačna, ko na robu strehe cvetijo nageljni. Vsi jo občudujejo, posebno pa Ljubljanci, ki hodijo k nam na klobase v zaseki. Moram reči, da je za prebivalce Brega ob Savi značilna skrb za cvetje in urejenost hiš in vrtov. Kar tekmujejo, kdo bo imel več rož na oknih in lepše urejen vrt,« je pripovedovala Lojzka Aleš.

Kaj pa davki. Gostilničarji se često pritožujejo čeznje.

»Vsi gostilničarji smo tako in tako obdavčeni po prometu in nimamo kaj skriti, saj moramo voditi poslovne knjige in finančni organi nas stalno kontrolirajo. Če je le kaj narobe, je takoj na vrsti »zapisnik«. Sicer je pa tako, da smo vedno preveč obdavčeni. To nas silí, da pri nas bolj počasi urejamo gostilno. Vsa dosedanja vlaganja v lokal so že dosegla 15 starih milijonov dinarjev, pa še moč sam je naredil načrte.«

V glavni gostinski sobi (gostilna ima še dve lični posebni sobi) je tudi tabla z napisom, da izdajajo ribiške dovolilnice. Sogovornica je pojasnila, da ribiči lovijo predvsem postrvi in belice in da je lani nekdo ujel 3,7 kilograma težko postrv. To je za zdaj njihov rekord.

Vidim, da delate sami. Ali ne bi poiskali pomoč?

»V glavnem delam sama, ker je mož v službi. Poleti, ko je naval večji, dobim pomočnico, s katerimi pa je po pravici povedano tako: če dela 8 ur, ne pomeni veliko, cel dan pa že malokdo rad dela. Ker imam gostinsko šolo, sem poslu lažje kos.«

In še beseda o urejenosti Brega...

»Avtobusne zveze s Kranjem so kar v redu. Tudi cesta je dobra, posebno pa sem vesela, da so jo letošnjo zimo kar dobro pluzili. Z elektriko sem zadovoljna, prav tako pa tudi z vaškimi potmi. Kaže, da krajevna skupnost v Mavčičah kar dobro skrbi za nas.«

Gostilniški poklic je pač tak, da je človek le redkokdaj prost. Za primer naj povem, da je bila Lojzka Aleš po novem letu šele v četrtek prvič v Kranju. Gostinstvo je tudi nevhvaležen poklic.

J. Košnjek

Naši novinarji na terenu

Labore
Orehok
Drulovka
Breg
Praše
Mavčiče
Podreča

Krajevna skupnost Mavčiče

Skoraj v vsaki hiši že televizor

Med petkovim popoldanskim »potepanjem« po naseljih na desnem bregu Save v kranjski občini, kjer bodo mimogrede povedano v nedeljo, 24. januarja, volili tudi poslanca republiškega zbora republiške skupščine, smo se dlje časa ustavili v Mavčičah. Ta čas, ko sta kolegici obiskali šolo in si ogledovali prostor, kjer bo kmalu odprta vzgojno varstvena ustanova, kolega Jože je obiskal kmetovalca na Bregu, Igor pa je kramljal o zgodovini gostilne v Podreči, sem se jaz napotil na krajevni urad.

Le kje, če ne na krajevnem uradu, bi najlaže izvedel, kako živijo ljudje v tem delu občine. Uslužbenko Julka Kavčič sem zmotil sredi nujnega dela.

»Čimprej moram dokončati volilne imenike za nedeljske volitve republiškega poslanca,« je rekla. »No, pa ker ste že tukaj, kar vprašajte, kar vas zanima.«

Nisva še dobro začela s pogovorom, ko je z osornim glasom prišel v pisarno predstavnika prostovoljnega gasilskega društva Franc Novak z Jame:

»Kdo je pustil avto pred gasilskim domom? Pot do gasilskih vrat mora biti prosta. 17 let sem bil predsednik gasilskega društva Mavčiče, zdaj sem pa v nadzornem odboru in ne dovolim takšnih nepravilnosti,« se je raztogotil Franc Novak.

Moje opravičilo, da zaradi snega in pomanjkanja prostora »spačka nisem mogel druge parkirati, ni kaj prida zaleglo. Zato sem brž pohitel pred vrata gasilskega doma in postavil avto pred trgovino, kjer pa bi se zadeva lahko podobno končala, če bi pred trgovino pripeljal tovornjak z blagom. Toda na srečo se je vse dobro izteklo in tudi Franc Novak se je nazadnje pomiril. Posebno še, ko sem mu obljubil, da ga bova ob prvi priliki s fotoreporterjem obiskala in ga poprašala o delu gasilskega društva.

Julka Kavčič je na krajevnem uradu Mavčiče že od 1953. leta. Najprej je opravljala le matično službo, od 1955. leta pa opravlja vse, kar sodi v delo krajevnega urada.

»Ljudje se zaradi različnih vprašanj in težav obračajo na krajevni urad. Tako je treba med drugim izdati vrsto različnih potrdil, med katerimi niso ravno redka potrdila o zdravju živine.«

Julka, ki je hkrati tudi tajnica krajevne skupnosti Mavčiče, dela na krajevnem uradu v Mavčičah ob ponedeljkih, sredo, četrtek in petkih. Ob torkih pa je zaposlena še na krajevnem uradu v Trbojah. Tako je dela za enega človeka res kar precej.

»Koliko prebivalcev ima krajevna skupnost Mavčiče?«

»Na območju krajevne skupnosti Mavčiče, ki zajema naselja Mavčiče, Podreča, Praše, Jama, Meja in Breg je trenutno 1260 prebivalcev, 268 hiš oziroma okrog 350 gospodinjstev. Večina ljudi je zaposlenih v kranjskih delovnih organizacijah, tisti s Podreče pa v glavnem delajo v Medvodah. Nekaj pa je na tem območju tudi kmečkega prebivalstva. Mislim da je kmeč-

Julka Kavčič

kega prebivalstva v krajevni skupnosti malo čez tristo. In nekateri prav dobro gospodarijo.«

»Ali se je v zadnjih letih življenje ljudi v krajevni skupnosti kaj spremenilo?«

»Pa še kako. To se opaža na vseh področjih. Krajevna skupnost se vse bolj ukvarja s komunalnimi problemi, ki pred leti nikogar niso preveč motili (na primer telefon, električna napetost, obnovitev asfaltna prevleke in podobno). Precejšnje je zanimanje tudi za vrtec, ki bo kmalu odprt. Zadruga bo uredila zbiralnico mleka. Da o tem, da ima že skoraj vsaka hiša v skupnosti avto in da skoraj ni hiše brez televizorja in drugih gospodinjskih aparatov, niti ne govorim. Res, na področju družbenega standarda, je bil v zadnjih nekaj letih v krajevni skupnosti storjen velik korak.«

»Kako pa v krajevni skupnosti rešujete posamezna socialna in druga vprašanja?«

»Povedala sem že, da se zadnja leta krajevna skupnost ukvarja bolj s komunalnimi vprašanji. Kar imamo socialnih problemov, jih sporočimo v Kranj in jih potem sporazumno rešujemo. Drugače pa vsako leto za Dedka mraza obdarimo otroke v krajevni skupnosti, za osmi marec pa pripravimo sprejem oziroma proslavo za žene. Pa tudi organizacijam krajevna skupnost materialno pomaga.«

Se preden smo se Julki Kavčič zahvalili za pogovor in zaželeli vodstvu krajevne skupnosti čimveč delovnih uspehov, sem jo poprašal, kaj najraje dela v prostem času.

»Saj ga skoraj ni. Sicer pa zelo rada kuham. Poleti je moj konjiček delo na vrtu, pozimi pa malo pletem.«

A. Zalar

Na vrsti je samonakladalna prikolica

»Kmet mora iti s časom in se ukvarjati s tistim, kar najbolje kaže,« pravi kmet Pavel Zevnik iz Praš, ki se je lotil specializacije svojega posestva

Pavel Zevnik je bratranec narodnega heroja Vinka Zevnika-Zeleznika, ki je padel 1943. leta v okolici Idrije kot komandant bataljona Janka Premrla-Vojka.

Kokolc, tako se pravi po domače pri Zevniku, je gospodar šele dve leti, po očetovi smrti. Z ženo sta se tako kot ostali kmetje za Savo, zagrizla v kmetijo, ki jo danes uspešno »furata«. Zanimivo je, da je imel oče takrat, ko je začel kmetovati, dve kravi v hlevu. Danes imajo pri Kokolcu 5,5 hektarja lastne obdelovalne zemlje, 2,5 hektarja pa jo imajo v najemu. Gozda je približno dva hektarja. V hlevu se drenja 7 molznih krav, 7 bikov in 6 telic. Telice ponavadi zadrži za zarod, bike pa pita do pol tone in jih potem proda loški ali kranjski klavnici. Zevnik pravi, da se kar lahko proda-

jo, odkupna cena pa znaša okrog 8 dinarjev za kilogram. Razen z živinorejo se Kokolc ukvarja tudi s pridelovanjem krompirja in mleka. Lani je pridelal 40 ton jedilnega krompirja. Njegove krave pa so »namolzle« 15.000 litrov mleka. 11 tisoč ga je oddal mlekarni, ostalega pa so pokupile stranke na domu.

Sama z ženo sta za delo. Kmetija ni tako majhna. Ali sta kos vsakodnevnemu delu?

»Kar gre. Malo si pomagava s stroji. Ko so najhujša kmečka dela, pa tudi najameva, in to predvsem pri pobiranju krompirja, košnji in mlačvi. Lani razen pšenice in ječmena nič drugega nisem sejal. Letos pa še ječmena nimam, samo pšenico. Verjetno pa kmalu še pšenice ne bom sejal in se bom raje oprijel silažne koruze. Kruh

(Nadalj. na 16. str.)

»Na Orehku stoji ena dobra oštarija«

Rekarjeve klobase so zares nekaj posebnega

»Daj, skočiva na Orehek, k Rekarju! Boš videl, kako dobro se tamkaj jè,« mi je pred meseci predlagal znanec. No, tistikrat nisva utegnili iti. Ampak prejšnji petek, ko smo novinarji »zavzeli« desni breg Save sem se spomnil njegovih besed in vstopil v lepo, vselej polno oštarijo poleg ceste proti Zbiljam. Sprejel me je gospodar Ivan Rekar.

»Mislim, da ste eden redkih birtov, ki ga vsi brez izjeme hvalijo. Zakaj?« sem kar takoj udaril v črno.

»Osnovni pogoji, če hočeš uspeli, je pozornost do ljudi, pozornost do strank,« meni živahni birt. »Deset let mineva, odkar smo odprli gostilno. Bili smo pravzaprav tučji, novinci s pomanjkljivimi izkušnjami, zato nam sprva ni šlo posebno gladko. A kdor je enkrat sedel za našo mizo, se je kmalu spet vrnil.«

Ivan in njegova žena sodita, da mora oštir poznati psihologijo ljudi, da mora vedeti, kaj bo človeka pritegnilo, zadovoljilo, in kaj odbilo.

»To je mešanica obrti in in umetnosti,« je še pristavil moj sobesednik.

Rekar ne taji, da se mu gostilničarstvo izplača. Toda če

bi začel računati in ugotavljati, koliko zasluži na uro, bi prišel do poraznega rezultata.

»Garaš kot konj, opravljaš najrazličnejše posle, si direktor in čistilka hkrati in k sreči nimaš časa razmišljati, kakšno plačo bi za podobno delo dobil v redni službi,« pravi Ivanova soproga Cilka, formalni lastnik lokala, ki ji pri vsakdanjih opravilih — poleg moža — pomagajo tudi služkinja, sin in hčerka. 13-letni fant je že cel natak in čeprav rad pribije, da ne bo nikdar postal birt, da se moraš preveč matirati, starša vseeno upata nasprotno.

Seznam dobrot, ki jih Rekarjevi zmeraj lahko postavijo pred vas, obsega najraz-

ličnejše priznane specialitete: pečenico, krvavico, žolico, šunko, salamo... Jedi kajpak niso kupljene v mesnici, temveč izdelane pod domačo streho.

»In gostje?« sem vrtal dalje.

»Z gosti smo zelo zadovoljni. Reči moram, da semkaj zaidejo le obiskovalci, ki nam ne povzročajo sitnosti. Nedostojneži vedo, da bodo potegnili 'ta kratko' in jih sploh ni blizu.«

Pri Rekarju je nekoč obedoval tov. Edvard Kardelj z družino. »Niste me videli zadnjič,« se je odrezal ob odhodu. Izjava očitno ne potrebuje komentarja.

I. Guzelj

Naši novinarji na terenu

Labore
Orehk
Drulovka
Breg
Praše
Mavčiče
Podreča

Nihče ne ve točno, kdaj je bila zgrajena gostilna v Podreči. Edino, kar požar in potres nista mogla uničiti, je prastara klet, zadnji ostanek prvotne stavbe. — Foto: F. Perdan

Na vrsti je . . .

(Nadalj. s 15. str.)

tako in tako že sedaj kupujemo, žito pa zmeljemo za kravjo krmo.

Ste kooperant kmetijske zadruge Sloga. Ali vam je za drugo pri nakupu strojev pomagala s krediti?

»Kmet mora iti s časom in se oprijeti tistega, kar bolje kaže. Če nimaš delovne sile, moraš kupiti stroje. Za nakup traktorja mi je dala druga kredit. Če ga bom še potreboval, bom zanj še zaprosil, seveda, če ga bom dobil. Ker imam že precej strojev, bi rad kupil še samonakladalno prikolico in slamoreznicu ter zgradil silos. Po pravici povedano, če sle-

diš napredku nimaš nikoli vsega.

Kmetijo ste specializirali. Ali imate zato olajšave pri davkih ali kreditih?

»Sem specializiran kmet tako kot Zlate, Tičar, Kalan, Bohinc, Cof (imena kmetij v Prašah — op. p.) itd. Zaradi usmerjenosti še nisem prošil za nobeno olajšavo, ki bi bila dobrodošla pri nakupu strojev ali popravilu gospodarskega poslopja. Tako smo že govorili na seji upravnega odbora kmetijske zadruge Sloga, katerega član sem.

Torej ste z delom in pomočjo zadruge zadovoljni?

»Sem njen kooperant in vse pridelke, mleko, krompir in živino, prodajam po pogodbi prek nje. Enega se moram držati, in to tistega, ki ti največ nudi. In ker nam Sloga dosti pomaga, se čezno ne morem pritoževati.

Po razgovoru smo »zaveslali« tudi v splošno jugoslovansko kmetijsko politiko. Zevnik meni, da je opazen določen premik na bolje, vendar ne ve, kako bo. Pri nas je tako, pravi, da se zakon menja vsak drugi dan, če je treba.

Naš zapis o kmetu Kocolcu iz Praš končujemo z njegovo željo, da bi kmalu lahko kupil samonakladalno prikolico in ostale stroje ter popravil tesen hlev.

J. Košnjek

Pavel Zevnik

Labore
Orehok
Drulovka
Breg
Praše
Mavčiče
Podreča

Naši novinarji
na terenu

Neusahljivi podreški vodnjak

Gostilna ob njem je prestala požar in potres

Ob cesti skozi vas Podreča stoji častitljivo poslopje Jermanove gostilne. Odkar pomnijo, je bila tamkaj oštarija. Ime in lastniki so se sicer menjali, »Bog pa ni nikdar nehal roke ven moliti,« pravijo domačini. Kdo bi vedel, koliko je pravzaprav stara! Najčastitljivejši ohranjeni datum govori o letu gospodovem, ampak številke gotovo označujejo eno izmed mnogih popravil in prezidav, ki so sčasoma skoraj docela spremenile videz zgradbe. Po vojni je oblast nekdanjim gospodarjem lahkomišlno dovolila razširiti okna kmečke sobe in odstraniti železne »gavtre«, s čimer sta severno in vzhodno pročelje dokončno izgubila svoj prvotni obraz.

STARA KLET, NOVI NACRTI

Če bi zidovi znali govoriti, bi imeli marsikaj povedati. Zlasti hrapavi, plesnivi oboki kamnite kleti, ki so očitno edini resnično pristni ostanek prahiše, pričajo, da je zgodovina Podreče sila pestra. Njeno najbolj mračno poglavje tvori tista požar (leta 1865) in potres (leta 1895), elementarni nesreči, ki sta do tal uničili malone vso vas. Le redke kmetije so ostale pokonci in tudi oštarija ni preživela. Samo »kevder« je zdržal, »kevder« z debelimi stenami, vkopanimi globoko v zemljo, kjer razlika med letno in zimsko temperaturo doseže največ pol stopinje celzija. Gostilničarka Karolina Jerman trdi, da prostor prav nič ne zaostaja za sodobnimi hladilniki. Spustili smo se vanj, hoteč od blizu videti, kakšen je. Stopnice so strme, ozke, in te pripeljejo v nizko, tesno luknjo. Stene izločajo hlad in vlago, ki je hrapavo površino naredila podobno notranjosti kraških jam.

»Klet nameravam pozneje spremeniti in jo preurediti v »štibelc«, kakršne najdeš v Istri in Dalmaciji,« sem zvedel od načrtov polne Karoline. »Upam, da bova — mož in jaz namreč — uspela prebroditi mrtvilo in znova privabiti goste. Veste, gostilna je bila zaprta kar šest mesecev in ljudje so odšli. Pred časom sva objekt odkupila, vendar je 15 dni birtovanja premalo, da bi vam lahko rekla kaj določilnega.«

GNEČA OB VASKI »ŠTIRNI«

Točilnice in oštarije so, poleg cerkva, že od pamtiveka središče podeželskega življenja. Podbreški lokal kajpak ni nobena izjema. A bolj kakor rujno vince že kmete, ženske in mladež nekdanj priljubljal 32 metrov globok vodnjak blizu vhoda v pivski hram, ki danes resda ne rabi več svojemu namenu, vendar uživa zaščito spomeniškega varstva. Dobro ohranjen in skrit pod betonsko ploščo čaka svetlejših dni, ko bodo nemara odpovedale pipe.

V vodnjaku ni nikdar, niti ob največji suši, zmanjkalo vode. Podrečani trdijo, da je le-ta odličnega okusa in zmeraj enake temperature. Menda: nedaleč stran izvira podtalni studenec, ki sproti napaja kamnito brezno. Poleti se je včasih okrog nabra-

lo na desetino gospodinj. Gonile so »štirno« in pridno polnile vedra. Vodnjak ni bil v privatnih rokah, temveč dobrina celotne vaške skupnosti. Upravljal in varoval ga je poseben odbor, ki je od uporabnikov pobiral določen znesek. Zbran denar so porabili za vzdrževanje, popravilo in čiščenje skalnatega jaska.

Potrebujemo družabni prostor

Na začetku je kazalo, da med nenapovedanim obiskom na desnem bregu Save ne bomo kaj dosti opravili. Kjer koli smo poprašali in ali koga iskali, smo ostali praznih rok. Ljudi, ki bi nam po našem mnenju lahko kaj več povedali o življenju, zanimivostih, težavah, mnenjih ni bilo doma. Potem pa sem se v Drulovki spomnil na Petra Bajžlja. Možakar je pred upokojitvijo delal v različnih družbenih organizacijah, zdaj pa dela v krajevni organizaciji zveze borcev in v krajevni skupnosti.

»Če malo počakate, da pride domov. Po mleko je šel k sosedu,« je povedala njegova žena.

Peter Bajželj je bil rojen 1916. leta v Stražišču pri Kranju. Sedaj že 15 let živi v Drulovki, v hiši številka 19, ki jo je kupil. Po vojni je bil med drugim tudi direktor Žimopreje (sedaj Puškarina), nazadnje pa je bil zaposlen v tovarni IBI Kranj. Ko je prišel v Drulovko, je bil dve leti predsednik krajevne organizacije SZDL, bil je odbornik nekdanjega mestnega ljudskega odbora Kranj, delal pa je tudi v vseh drugih krajevnih organizacijah.

»Spominjam se, da smo se pred leti vsi močno zavzemali, da so mladi uredili športno igrišče. Pa ko smo delali spomenik žrtvam narodnoosvobodilnega boja. Nič koliko prostovoljnih delovnih ur smo opravili. Postavili smo lep spomenik, na katerega smo vsi ponosni,« je začel pripovedovati Peter Bajželj.

»S kakšnimi težavami pa se srečujete v krajevni skupnosti?«

»Težav je vedno dovolj. Radi bi, da bi uredili kanalizacijo. Precej problemov imamo glede potov. Predvsem še mnogokje v vasi ni urejeno lastništvo. Pa tudi modernejša trgovina že lep čas čaka. Največja težava pa je, ker v krajevni skupnosti nimamo ustreznega družbenega prostora. Marsikateri se-

- Današnja lastnika gostilne,
- v katere neposredni soseski
- ščini čemi dom pesnika
- Simona Jenka, utegneta
- nekoč še s pridom izkoriš
- stiti ostanke preteklosti.
- Klet in vodnjak sta gotovo
- dragocena kulturnozgodovinska
- spomenika, ki ju ne kaže skrivati pred ra-
- dovednimi turisti. Slednji
- vedno pogosteje zaidejo
- na desni breg Save in pre-
- češje niz vasic okrog
- Mavčič. Oštirka Karolina
- jih bo, razumljivo, skuša-
- la zadržati. Solidna po-
- strežba, pester jedilnik in
- bogata izbira domačih pi-
- jač so limanice, ki zagoto-
- vo ne morejo odpovedati.

I. Guzelj

stanek je zaradi tega že odpadel in prenekatero srečanja nismo mogli uresničiti. Zraven športnega igrišča je sicer manjša baraka, vendar kdo bo pozimi hodil s toplima stanovanja v mrzlo sobo. Ker nimamo primerne prostora, marsikateri pomemben in potreben sestanek odpade. Upamo, da bo bolje, ko bo zgrajena nova šola. V načrtih je menda predvideno, da bomo takrat dobili tudi prostore za delo organizacij in za druge prireditve.

»Kaj pa standard prebivalcev na tem območju?«

»Ja, kar precej novih hiš je zrastle in vsako leto je več novih avtomobilov. Večina ljudi s tega konca je zaposlenih v kranjskih tovarnah, nekaj pa je tudi kmetovalcev. Sploh mislim, da se je v zadnjih letih življenje na tem področju precej spremenilo. Seveda pa veliko stvari, o katerih sem že prej govoril, še manjka.«

»Tovariš Bajželj, kaj pa delate v prostem času? Tega vam sedaj, ko ste upokojeni, najbrž ne manjka?«

»Dve poletji sem hišo popravil in napravil ograjo. Pozimi pa vsaj enkrat na teden stopim na Jošta (?). Se vam zdi čudno. Ko bi vedeli, koliko pomagajo takšni sprehodi. Pred leti se me je malo revma lotevala, zdaj pa se že dve leti kar dobro počutim.«

A. Z.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

175

Ljudje se počasi umikajo vase in si ne upajo več postavljati nase, ju po robu, čeprav še bolj sovražijo skvadriste in Italijo, ki jim proti postavkam mirovne pogodbe jemlje pravico za pravico. V šolah bodo kmalu poučevali samo še italijansko, morda bodo postopoma prepovedali tudi slovenske časnike in izhajanje slovenskih knjig, ki jih še dovoljujejo. To bo za ljudi hud udarec, saj jim je vedno bolj v sedanjem slovenskem trpjenju in ponižanju slovenska knjiga edina uteha.

Tudi o tem je te dni pripovedovala Slavku in mu povedala, da je bila pred letom v Trstu skupaj z njegovim bivšim gospodarjem rudarjem Pahorjem in rudarjevim prijateljem Vidmarjem, ki mu fašisti že dalj časa napovedujejo, da ga bodo ubili, če jim pride v roke.

Tudi sedaj, ko se že ure in ure vozita proti Schwarzachu bi rada razbila molk s pripovedjo o Parobonovškem Anžetu, o katerem ji je že iz Idrije pisal ali pa ji pripovedoval med počitnicami Slavko, kako je takrat maja pred tremi leti pometala črnosrajčnike v Idrijo.

»Zdaj je na enak način opravil s financarji,« pripoveduje o tem tihotapcu in njegovem prijatelju Kuštrinovem Matevžu iz Mrzle Rupe, ki sta se, ni še dolgo tega vračala s tihotapske poti s polnimi vrečami kave in tobaka, pa sta natekla na financarje na sami brvi čez Idrijo pri Želinu. Financarji so streljali, tihotapca pa se nista dala. Pobraba sta jima puške, nato pa jih okopala v mrzli Idrijci. »Zdaj ju išče cela armada, onadva pa se vojskujeta kakor dva romakova. Ze dvakrat sta nagnala v beg zasledo-

valce in tako zaslove, a celo do nas. Ljudje pravijo, da ju tam, kjer ju iščejo, ne najdejo, kakor da sta nevidna, potem pa začno okrog njihovih glav žvižgati krogle in jih poženejo v beg. A če si upajo za njima, ju zopet ni, kakor da sta se jim tik pred nosom vdrla v zemljo. Anže je baje tako imeniten strelec, da njegove krogle odnašajo alpinom njihove klobuke z g. av. Ne ubija jih, samo smrtni strah jim pošilja v kosti, tako da se zasledovalci nikoli ne vračajo s popolnoma čistimi spodnjicami.« Stefi umolkne, ker se Slavko ne zasmeje, kakor je pričakovala, marveč jo vpraša koliko časa se bosta še vozila do nemške meje.

»Ne preveč dolgo,« odgovarja in se zave, da se je že od turskega predora sem loteva malodušje in da od postaje do postaje narašča. Prav zaradi tega ji je bi. že tako mučen molk še mučnejši in bi rada svoje malodušje odgnala s takimi in drugimi podobno nepomembnimi dogodami.

»Bogve, ali naju bo sploh hotel pogledati,« pravi Slavko in izrazi prav isto bojazen, ki muči tudi njo.

Med njo in Francem je vendar osem let.

In med njo in Francem je tudi Fric Lehmann, najsi ga skuša še tako izriniti iz svojih misli.

Morda tudi Slavko misli na Lehmana, čeprav molči. Morda celo pričakuje, da bo spregovorila sama o tem. Pričakuje morda že vseh pet dni, kar sta se po dveh dolgih letih zopet srečala.

Pa mu o tem ne more govoriti. In tudi Francu ne bo upala Lehmana omeniti niti z besedico.

Pa ne da se čuti krivo pred možem?

»Kaj pa on? Da, on?« brani pred seboj svoj odnos do Lehmana s Francovim razmerjem z Anno Bauerjevo.

Ne, Franc nima pravice, da bi ji kaj očital.

»Če ima kdo pravico do očitanj, jo imam jaz.«

Tako si dopoveduje in v duhu vnovič obnavlja težko zgodbo svojih prvih osmih zakonskih let.

»In ni bila samo ta! Bila je tudi tista postarana sodnikova vdova iz Graza, pri kateri si sta-

noval!« mu bo lahko očitala. — Ja, tista vdova, ki jo je opsovala z vlačugo, Franc pa jo je nalaгал; da nori za njegovim sosedom, nekim s. i. karjem, v resnici pa je bil ta, ki je norela za njim, on sam.

Nekaj mračnega zopet léga na njeno dušo.

— Ali je Franc sploh vreden, da se ponižuje pred njim? —

Tega občutka se ne more znebiti.

Ne, nikoli ne bi šla k Francu, ko ne bi šlo za Slavka! —

Da, zaradi otroka gre. Zaradi otroka se mora ponižati in si vnovič zadeti križ svojega življenja na ramena...

7

München. Pred kletno pivnico Hofbräuhaus je gneča čudnih uniformirancev, oblečenih v svetlorjave vetrne jopiče z rdečimi trakovi na desnem rokavu in črnimi, kakor iz štirih vešal sestavljenimi kljukastimi križi. Njihovi obrazi so po mimiki podobni italijanskim črnosrajčnim skvadristom, le da so germansko hladni. V njihovih časih ni južnaškega sadističnega sovraštva, marveč barva sivomodrih jeklenih ostrih nožev, ki jih mečejo v slehernega, ki gre mimo stare kletne pivovarniške pivnice, iz katere je slišati hrupno vzklikanje, naraščajoče v pravo tuljenje, presekanu z vzkliki: 'Sieg heil!'. Prav ta hip je neki Adolf Hitler prekinil govor bavarskega generalnega državnega sekretarja in izjavi, da v imenu svoje nacionalne socialistične delavske stranke odstavlja bavarsko deželno vlado in da ustanavlja nacionalno bavarsko republiko, računajoč na Kahrovo in Seisserjevo zavezništvo in podporo vojske pod poveljstvom generala von Lessova, a predvsem na sile svoje stranke in njenih bojnih SA-oddelkov ter kroga odstavljenega generala von Ludendorffa, ki so ga zahodni plutokrati in judovski mešanici proglasili za vojnega zločinca št. 3 takoj za bivšim cesarjem Viljemom II in feldmaršalom Hindenburgom, in drugih nacionalističnih prostovoljskih oficirskih korpusov Rossbach, Oberland in Reichskriegsflagge.

Vinharje in bližnja okolica (10)

Norčije beračev: »gramofonsko« mleko

Vé se, da je bil v časih, ki jih opisujemo, tudi šolski pouk precej drugačen, kot je danes. Bog ne daj, da bi bil kdo roke držal za svojim hrbtom! Ponižno smo jih držali pred seboj na klopi in s palcem objemali oguljeni rob klopi. Kar pogosto je bilo slišati strogi ukaz: »Roke na klop!«

Učiteljstvo je skoraj vedno imelo v roki tanko palico, ki je kdaj pa kdaj švignila po na strogi ukaz nastavljeni mehki ročici ubogega hribovca, ki ni bil vedno zmožen slediti vsaki razlagi.

Posebno rad je to metodo uporabljal župnik na otrocih liberalcev. Nikoli pa se zgodilo, da bi bil kdo od nas iz verouka prejel slab red. V višjih razredih nas je učil verouk kaplan Janez Pirkovič, ki pa ni bil tako strog; mirno je sedel za katedrom in pravil razne zanimive zgodbe. Če je bil kdo poreden, je enostavno pooblastil njegovega soseda v klopi: »Ti za kaznuj, jaz ne morem lol!« On je imel otroke res

rad in jih je razumel. Ko smo šli nekoč na izlet v hribe skozi vrt z zrelimi hruškami, je eno od teh prijel z obema rokama in rekel: »Vidite otroci, takole pa ne smete!« Potem je hruško krepko stresel, da smo se otroci vsuli okrog nje in pobirali.

Trikrat na leto smo imeli šolsko mašo, prvič na god sv. Alojzija, potem na Vidov dan (28. junija), ko so se začele počitnice, pa za 1. december, na dan »ujedinjenja«. Zbrali smo se v največjem razredu, nato pa v spremstvu učitelja odšli v cerkev. Po maši smo ob narodnih praznikih odšli nazaj v šolo, kjer smo imeli proslavo. Živo mi je ostal v spominu govor starega šol-

skega upravitelja Lovra Perka; rekel je: »Ko boste vi, mladi fantje, vojaki, takrat bomo dobili nazaj zasužnjevo Primorsko in Koroško.«

In res: mnogi od tistih fantov so padli za svobodo.

Po večini smo bili takrat v šoli otroci, rojeni med prvo vojno ali malo pred njo. To se je tudi poznalo, da smo imeli težko detinstvo. Posebno med deklicami jih je bilo več telesno slabotnih, prejke no pa je bila prizadeta tudi duševnost zaradi pomanjkanja hrane. Ne vem, če se je to dejstvo v šoli dovolj upoštevalo. Danes se mi zdi, da je bilo preveč telesnih kazni, posebno za hribovske otroke, ki so morali doma še delati. In zmerjanja tudi ni manjkalo.

Spominjam se še prve vojne, ki mi je tudi zapustila težke spomine in brzkone tudi posledice prestanega strahu, ki jih čutim še danes.

Zdi se mi, kot da imam še danes v kosteh ono grozo, ki sem jo občutila kot komaj triletna deklica, ko smo vsak dan poslušali grmenje vojnih topov, ki je prihajalo vedno bližje. Bila sem z domačimi na njivi za našo hišo, ko je naenkrat silovito zagrmelo in je nekdo rekel: »Se par dni, pa bodo tu.« Stekla sem k materi, ki me je, vso tresočo,

dvignila in prižela v svoje naročje: »Nič se ne boj, saj jih ne bo!« me je tolažila. Kljub temu pa smo imeli pripravljeno vrečo suhega črnega kruha za vsak primer, če bi morali bežati. Vsak dan so hodili skozi vas primorski begunci z malimi otroki in pravili o strašni vojni, ki je uničila skromne domove. Vse to se mi je zapičilo v podzavest, da se mi zdi, kot bi bilo včeraj.

In ko so se po končani vojni vrnili domov vojaki, otroci spet nismo slišali drugega kot same grozote. Tako je potekala naša najlepša doba.

Prva leta po vojni je bila velika draginja. Kmetijski pridelki so se lahko dobro prodali. Takrat so pri nas doma obnovili hišo.

Potem je oče vodil tudi majhno mlekarno. Od najbližjih kmetij so nosili k nam posneti mleko; vsako jutro ga je bilo do sto litrov. Vsi so čakali, da je bilo posneto, potem pa so posneto mleko odnesli domov. Takrat so se še berači norčevali, da kmetije jedo sedaj »gramofonsko mleko«.

Iz oddaljenejših krajev pa smo dobivali puter (maslo). Po tega je bilo treba iti tudi na dom. Precej čudno se danes sliši, da so takrat k nam visoko v hribe oddajali puter tudi z ravnine, celo iz Dobja,

kjer so imeli do prve vojne svojo moderno mlekarno, pa iz Brd in s Kovskega vrha itd. Tako se je znašlo na naši mizi vsak teden za grmado štruc in štručk vseh mogočih barv in kvalitet. Našlo se je v tem putru celo korenje, razen mrčes in druge podobne »dobrote«. Največ je bilo pinjenega mleka. Vse to je bilo treba potem očistiti in oprati na preprostem lesenem gnetilniku, nato pa še predelati v modele po polovici in po en kilogram, potem pa seveda lepo zaviti v pergamentni papir.

Za ugotavljanje maščobe mleka smo imeli tudi majhen preizkuševalec.

Marija Frlie

(Nadaljevanje)

Kako so SLAKI osvojili Ameriko (9)

»Po 'mini' koncertu v domu onemoglih so nas peljali na kosilo v prijetno slovensko oštarijo, kjer smo spet postali tarča fotoamaterjev in avtogramarjev. Jed mi ni nič kaj teknila, saj se je bilo treba zaradi časovne stiske podpisovati kar med obedom.

Sledil je obisk v banki. Nikoli ne bom pozabil začudenih obrazov uradnic, ki so presenečene ugotovile, da nimamo pojma o ravnanju s čeki. Morali smo prestati pravcati mali tečaj, ki pa je zalegel toliko kot nič. Šele mnogo kasneje sem uspel prodreti v skrivnost papirjev, katerih uporaba nadomešča in znatno poenostavlja promet z gotovino. Vražji čeki!

TV SHOW JANE OSOJNIK

»Cleveland in Clevelandčani so še zmeraj pod vtisom naših koncertov. Morda bo zvenelo hvalisavo, ampak dejstvo je, da smo vedno in povsod v središču pozornosti. Telefon v moji sobi zveni noč in dan. Ljudje so navdušeni, vabijo me na sprejeme, na 'parties', na kozarček... Žal sem jih prisiljen zavrniti. Program predstav in sprejemov je namreč zelo napet, zato terja zelo strog režim življenja in skrajno disciplino.

Zvečer odidemo v studio televizijske družbe NBC. Uprava skuša nadoknaditi zamujeno in pripraviti eno-urno oddajo, ki naj bi gledalcem razkrila, kdo smo in kaj znamo. Drugi gost studia je slovenski polk ansambel bratov Vadnal, katerega člani so poželi viharen aplavz udeležencev. Izselskega piknika 1969 v Skofji Loki. Nastopamo izmenično, zdaj mi, zdaj oni. Čeprav pri snemanju sodeluje vsega šest oseb (režiser, kamermani in tonski tehniki), končamo v pičlih dveh urah in pol. Podobna reč bi v Ljubljani trajala najmanj enkrat dlje — seveda ob neposredni udeležbi vsaj štiridesetih 'strokovnjakov'.

Velja omeniti neponovljiv 'show' Jane Osojnik, ki so jo televizijski nameravali uporabiti zgolj za statistiko v narodni noši, a je postala zvezda koncerta. S spikerjem sta kramljala kot bi bila stara znanca. Njeni spretni, duhoviti odgovori in brezhibni angleščini so možakarja pritegnili do tolikšne mere, da je sobesednico pred kamerami vprašal, ali ne bi nemara hotela ostati v ZDA. Obetal ji je kariero velike zvezde. Ampak Jano vabljive besede niso ganile. Kar lepo domov bo šla, je rekla, in ne misli se preseliti v domovino atomskih bomb ter osvajalcev Lune.

Zatem smo, že krepko utrujeni, zavzeli sosednjo restavracijo. Okrog dvesto ljudi je ždelo notri. Brž so pridrli bliže. Nobeno izgovarjanje ni pomagalo; prisiljeni smo bili zamenjati orkester Veseli Slovenci, sicer odlično glasbeno skupino, ki nam je rade volje posodila instrumente. Preden so navzoči pustili in dovolili, da smo lokalu pokazali pete, je minila debela ura. V hotel sem prispel do skrajnosti izmučen, potreben izdatnega počitka.

»O, JA« DRUŠTVO

»10. september, zadnji dan bivanja v Clevelandu, je — kakor večina prejšnjih — minil precej burno. Popoldan smo, že četrtilič po vrsti, imeli koncert v slovenskem domu. Ponovili so se dogodki preteklih dni: dve, tri minute 'špilanja', pet minut ploskanja, itd., itd. Edino izjemo je pomenila navzočnost članov kluba O, JA, samih zabavnih, dobrodušnih stričkov, ki nosijo srajce, opremljene z imenom društva in svojim 'bojnim' psevdonom. Naziv O, JA so vzeli iz pesmice 'O ja, zmeraj vesel, vesel...'. Osnovna dejavnost 'klape' je širjenje in propagiranje slovenskih narodnih viž. Financira se s pomočjo denarnih kazni, ki jih plačajo Ojajovci, zaloteni brez obveznih, zgoraj opisanih srajc. Skoraj vsi so dobri pevci, doma iz okolice Clevelanda in Pittsbourga.

Večerjamo v ekskluzivni gostilni Yankovič. Jankoviču, rojenemu Primorcu, pravijo 'kralj polke', kajti prvi v Ameriki je začel popularizirati stare slovenske melodije. Poznavalci in ljubitelji poskočnic širom po državi ga izredno cenijo, slovesu ustrejni pa so tudi dohodki. Gostilna mu prinaša dodatni zaslužek. Nikdar ni prazna, nikdar nezasedena. Kadar je lastnik izjemno razpoložen, vzame v roke harmoniko ter obiskovalcem zaigra in zapoje. Spremljevalci so mi povedali, da Jankovič povabi k sebi vse v ZDA gostujoče jugoslovanske glasbene skupine. Priredi jim veličasten sprejem. Marsikaj sem doživel doslej, marsikaj okusil, toda pozornost in razkošje, kakršnega smo bili deležni pri darežljivem rojaku, je preseglo celo najbolj drzna pričakovanja. Seveda ni kazalo preslišati želje 'kralja polke' in številnih prišlekov, ki so zahtevali, da jim na kraju samem predstavimo delček našega programa. Napeli smo strune in nategnili meh, Fantje s Praprotna so zapeli — in dvorana je v hipu utihnila.

(Nadaljevanje prihodnje sredo)

Franci, Rok in Janez Stroj pred 20-metrsko dolinco v Dvorski vasi — Foto: F. Perdan

20 - metrska dolinca

»Ali boste res prišli?« je minuli torek spraševal Janez Stroj iz Dvorske vasi, ko nam je iz Elana telefoniral in nas povabil, naj si ogledamo 20-metrsko skakalnico, ki so jo fantje začeli graditi avgusta 1969 in jo končali do lanske zime. »Zagotovo pridemo,« smo obljubili. »Jutri med osmo in deseto dopoldne. Ogledali si bomo napravo in se malo pogovorili.«

Čeprav nama je naslednji dan glede časa trda predla in si nisem znal predstavljati, kako bova izpolnila najin terenski program za ta dan, sva zjutraj najprej zavila proti Begunjam in od tam v Dvorsko vas. Sonce je ravno vzhlo, ko sva pri Mačku v Dvorski vasi številka 30 poprašala, kje bi lahko dobila Janeza Stroja. Izkazalo se je, da sva naletela prav na Janezovega očeta.

»Od Glasa sta, kajne. Sta kar prav prišla, le malo prezdaj. Janez bo šele malo čez osem prišel domov,« nama je pojasnil oče.

Malo čez osem smo posedli okrog mize in Janez (rojen 1953), ki že tretje leto dela v Elanu ter Franci (1956), ki hodi v osmi razred osnovne šole v Radovljici, sta začela pripovedovati.

»Februarja lani smo imeli na novi skakalnici že prvo meddruštveno tekmovanje. Tekmovali so starejši in mlajši pionirji iz Zirovnice, Lesc, Radovljice, Bleda in Begunj. Bile so to prve tekme. Rudi Finžgar, Alojz Pristav in inž. Franc Legat so ocenjevali skoke, drugi so merili. Robi iz Zgošče je napovedoval, Janez pa je skrbel za glasbo in vse drugo, kar mora biti na takšnem tekmovanju. Zbralo se je kar precej gledalcev in celo postregli smo jim,« je pripovedoval Franci.

Janez in Franci sta imela smučič, ko še v šolo nista hodila. Z njimi sta na hribu zraven hiše skakala na manjših skakalnicah, ki sta jih vsako zimo delala iz snega.

Po nekaj letih pa sta oba postala člana planiške skakalne šole v Zirovnici in tam sta dobila tudi prave skakalne smučiči. Tako so že pred leti na hribu na naravnih skakalnicah pripravili nekaj meddruštvenih tekmovanj.

»Avgusta 1969 pa sva začela razmišljati, da bi zgradila pravo skakalnico. Poprašala sva lastnike zemljišča Franca Hrovata, Ivana Božiča in Petra Kolmana, če dovolijo, da na njihovem zemljišču zgradimo skakalnico. Na njino veliko veselje so privolili. Tako sva najprej sama začela postavljati leseno konstrukcijo. Sprva nama drugi iz vasi niso pomagali. Toda nisva obupala. Vsako prosto uro in vse nedelje sva prečepela na bregu ali pa iskala les. Nekaj sva ga dobila doma, nekaj pri sosedih, pa na žagi in v gozdu. Večkrat sva šla tudi v Planico in premerila tamkajšnje skakalnice. Tako sva izdelala načrt za 20-metrsko dolinco.«

Proti koncu, tik pred lanske zimo, so jima prikočičili na pomoč tudi drugi fantje. Starejši pa so z zanimanjem opazovali, kaj bo iz njihove zagnanosti nastalo. Le oče, Janez Stroj, se je večkrat jezil, ker je Franci pozabljal na šolo. Ko pa je bilo spričevalo v redu, se je pomiril. In tako so fantje v petih mesecih zgradili skakalnico in jo 'kristili' za dolinco, ki je prava mojstrovina.

»Kolikšen je vajuin rekord?« »Obadva sva skočila največ okrog 25 metrov.«

Zaposleni s pripovedjo o gradnji skakalnice in o tekmovanju smo kar malo po-

zabili na 12-letnega Roka, ki je sedel malo stran. In šele ko smo bili že skoro pri kraju, sta se Janez in Franci spomnila, da je tudi on precej pomagal in da tudi on že pridno skače.

Oče Janez, ki ima v hlevu 9 krav, 2 konja in štiri prašiče, pa je dodal, da je prav zadovoljen s sinovi in hčerko. »Da bi le v šoli dobro napredovali in da jim ne bi bilo treba ostati doma. Zemlja je trda in preden kaj iztisneš iz nje, se presneto oznojš.«

Potem pa sta nama Janez in Franci zaupala, da bosta 31. januarja pod okriljem TVD Partizan Begunje organizirala meddruštveno tekmovanje, na katerem bodo nastopili pionirji iz različnih krajev oziroma društev po Sloveniji.

»To bo še večje tekmovanje kot lani. Najboljši bo dobil pokal, poskrbeli bomo pa tudi za nagrade. Za obiskovalce pa tudi jedilne in pijače ne bo manjkalo. Takrat vas bomo povabili, da se boste sami prepričali in seveda tudi, da boste kaj napisali.«

Preden smo se poslovili, smo si dodobra ogledali 20-metrsko napravo in Franci se je samo zaradi najinega obiska spustil po zaletišču ter po 18 metrih, sicer malo trdo, vendar brez praske pristal v izteku.

Med vožnjo proti Radovljici sem potem razmišljal o Janezu, Franciju in Roku. Bil sem zadovoljen in presenečen hkrati. Kajti zgraditi takšno skakalnico le ni tako. Če ne drugega je bilo treba že volje za petmesečno delo velik. Vendar Strojovi fantje jo imajo. — Torej (če bo vse posrečilo) na svidenje zadnje nedelje v januarju na tekmovanju.

A. Zalar

»Najraje imamo stare domače igre«

Kulturnoumetniško društvo v Mavčičah je že praznovalo petnajstletnico dela in obstoja. Ustanovili so ga, ko so 1955. l. pripravljali spominsko proslavo ob 120. obletnici rojstva pesnika Sorškega polja in domačina iz Podreče Simona Jenka. Se danes radi povedo, da je bil pokrovitelj prirreditve danes že pokojni pisatelj France Bevk, ki je tudi kasneje rad obiskal te kraje. Vsa leta je društvo dobro delalo. V njegovem okviru so pevci in mladinski harmonikarski zbor. Imeli so dramsko, šahovsko in izobraževalno sekcijo. Ze kmalu po usta-

novitvi so organizirali tudi potujoči kino. V šoli pa so postavili kar dobro knjižnico. V zadnjem času pa delata le še šahovska in dramska sekcija. V Mavčičah je dosti dobrih šahistov. Dolgo jih že vodi Rozman Viktor iz Podreče, ki je tudi sam dober šahist.

Največ uspehov pa žanje dramska sekcija. Vodjo in režiserja Lavrišo Filipa smo zaprosili, da nam nekaj pove o delu in uspehih igralcev KUD iz Mavčič.

»Zadnja leta smo zaigrali nekaj precej zahtevnih del.

Mislím, da smo kar uspeli. Najraje pa se odločamo za stare domače igre. Računati moramo namreč na domačo, vaško publiko, ki moderna dela odklanja. S starimi igrami pa imamo vedno veliko uspeha. Kjerkoli jih zaigramo, je dvorana nabito polna. Lansko leto smo postavili na oder delo Mlinar in njegova hči, ki smo ga zaigrali na devetih odrih. Goštovali smo na Brnikih, v Trbojlah, Horjulu, Hotavljah, Retečah in na Kokrici. Povsod so nas lepo sprejeli. Ob prazniku žena pa smo dekletom in ženam v Mavčičah zaigrali komedijo Kakršen gospod, takšen sluga.

Prva premiera v letošnji sezoni bo proti koncu januarja. Točnega datuma še ne morem povedati. Zaigrali bomo Jurčičevega Jurija Kozjaka — slovenskega janičarja. Ze sedaj so nas povabili na gostovanje v Hotavljah in v Reteče.

Režiserja Lavrišo smo še vprašali, kdo so igralci in če je za igranje dovolj zanimaja.

»Igralcev nikdar ne manjka. Tudi mladi radi igrajo. Se največ delavcev, dijakov in tudi kmečkih fantov. Večje težave pa so z vajami. Zaradi zaposlenosti igralcev, ki delajo v različnih izmenah, težko določimo čas vaj.«

Za dramsko skupino, pravijo, je že velik uspeh, če sama krije stroške predstav. Igralci v Mavčičah pa vsako leto prispevajo nekaj denarja tudi v blagajno kluba. Vsako leto gredo na izlet. Lansko leto so bili dva dni v Crikvenici. Pred nekaj leti, ko so igrali delo Spomenik pod hrastom, so obiskali gradove in kraje na Štajerskem, kjer se je zgodba dogajala.

L. Bogataj

Lepotica iz Podreče

Pri Lavriševih v Podreči smo spoznali še eno misl iz naših logov. Ime ji je Cveta in je gotovo najmlajša med lepoticami daleč naokoli. Izpolnila je namreč že tri leta. Tudi nič hudega, če je iz pasjih vrst. Njen gospodar je povedal, da je Cveta lovski pes pasme špringel španjel. Čeprav je Filip Lavriša lovec tako rekoč že od otroških let, pravi, da tako lepega psa še ni imel. Lani je bila Cveta na ocenjevanju lovskih psov v Kranju priznana za najlepšo med lepimi. Za marsikatero trofejo, ki krasi predsobo pri Lavriševih, ima zaslugo tudi ona. Ker njen gospodar v zadnjem času lovi bolj pernato divjad, se bodo sokolom, fazanom, čapljam in divjim racam gotovo pridružile še nove trofeje iz ptičjih vrst.

L. B.

Filip Lavriša

NESKROMNA MATICOVA ŽELJA

»Ondan je imel 75-letnico. Toda ničesar si ni smel privoščiti, ne kave ne pijače — ničesar. Kar bali smo se zanj. Samo dela, se sekira...«

Tako so pripovedovali pred dnevi v domu upokojencev v Kranju o svojem predsedniku Franju Cerarju-Maticu, kot ga poznajo mnogi iz časa vojne.

Matic je kot kaže, vse lastnosti mehke duše podedoval po očetu, ki je ob svoji sentimentalnosti v pomoč drugim z eno samo gesto napravil manjšo tovarno v Domžalah. Matic je prav takšen. Vse bi dal za druge, za skupnost za tiste, ki jim usoda ni naklonjena. Zato je bil že pred vojno v naprednih vrstah za pravičnejši red. Tak je bil znan tudi v času partizanstva na raznih odgovornih mestih, v oficirski šoli in kot komandant mesta v Čepovanu.

Njegova glavna povojna pot ga je zanesla v organizacijo in obnovo industrije Slovenije in zatem nazaj v škofjeloški Sešir, saj je že po rodu imel v tem precej prakse.

Sedaj pa je že 10 let predsednik društva upokojencev v Kranju.

»V čem imate svoje največje zadoščenje v tem desetletnem prizadevanju v tem društvu,« je bilo prvo vprašanje.

»Da sem uspel ta dom dokaj preurediti, da imajo naši starejši ljudje ustrezne prostore, lep vrt, solidno ceneno postrežbo. Samo še centralno kurjavo bo treba.

»In vaša želja v prihodnje?«

Franjo Cerar

»Da pridemo do novega doma. Ta bo na Planini. Vse je že urejeno za začetek gradnje, prihodnje leto, se pravi 1972, bodo tam že našli najpotrebnejši upokojenci svoj topli kotic — lepe sobe, hrano, zdravstveno nego, razvedrilo. Več kot 125 prosilcev že imamo. Preden bo dom dograjen, bo že premahnen. Potrebe so velike.

»Od kje denar — sredstva?«

»Čez 430 milijonov starih smo že sami zbrali. Investitor je občina. Bo šlo! Seveda ne kot bi želeli, kakršne so potrebe. Dograjevati bomo pozneje, postopoma.«

»Se pravi, nov dom za starejše, osamele, nepreskrbljene ljudi je vaša glavna želja?«

»Da! To bo moje veliko zadoščenje, ker poznam težave in tegobe tolikih naših upokojencev.«

Skromna in neskromna, toda velika, plemenita želja. Veliko uspeha in še na mnoga zdrava leta, Matic! K. M.

Koledar tržiških prireditev pred izidom

Turistično društvo Tržič je pripravilo za natis koledar turističnih, kulturnih in športnih prireditev v letu 1971. Kot v obeh dosedanjih letih, ko so koledar izdali, ga bodo tudi letos izobesili v vseh lokalih, gostiščih, na razpolago pa bo tudi zainteresiranim skupaj z ostalim turističnim propagandnim materialom.

Koledar najavlja vse predvidene letošnje prireditve, v večini primerov so utrjeni tudi datumi.

Po obsegu je koledar največji doslej, v 12 mesecih se bo zvrstilo 54 prireditev, to pa pomeni poprečno vsaj eno tedensko.

Prva dva meseca sta izredno zimskošportna. Republiška in mednarodna tekmovanja na snegu prevladujejo sicer do konca aprila, vendar pa se koledar že vmes bogati z etnografskimi prireditvami (spuščanje hišic po Bistrici na Gregorjevo), razstavami in

koncerti. Zimske športe bodo poleti zamenjale panoge na prostem (motokros, rokometni turnir idr.), tudi kulturne prireditve se bodo preselile v naraven amfiteater (letne igre pri Sv. Jožefu). Težišče vsega bo letos v avgustu, ko praznujejo Tržičani občinski praznik: omenimo predvsem otvoritve nove šole v Križah in obnovljenega taborišča v Podljubelju v spomin in opomin. Prva nedelja v septembru je zdaj že po tradiciji šušarska, sicer pa je to mesec planincev. V oktobru bo zadnja izmed številnih borčevskih prireditev na terenu (srečanje internirancev v Gozdu), konec leta pa bo izzvenel s proslavami in novoletnimi prireditvami. Ze lani se je pokazalo, da ima tak koledar prireditve različne pozitivne posledice za razgibanost kraja, svoj odmev pa je našel tudi že v turističnem pogledu.

-ok

RAZPRODAJA — TUDI ZA VAS !

• pohištvo vseh vrst.
• vse za vaše weekende.

NON STOP od 8^h do 16^h — sobota od 8^h do 12^h
POSLOVALNICA KRANJ · skladišče — Partizanska 10

POPUST
DO 90%

Jesenina

OBIŠČITE NAS — ZADOVOLJNI BOSTE !

Bližajo se počitnice

Se nekaj dni in začele se bodo zimske šolske počitnice. Ko smo v sredo popoldne na zaledenem Blejskem jezeru srečali učenko drugega letnika zdravstvene šole Jesenice Ireno Vidic z Bleda, ki je z nekaterimi mladimi Blejčani preskušala drsalne veščine, smo jo poprašali, kje bo preživela počitnice.

»Doma bom. Ponavljala bom polletno snov, brala in se drsala. Komaj čakam, da se začno počitnice. Saj je toliko snega in led na jezeru je tako vabljiv, da se že težko zdrži pri knjigah.«

Ali med tednom ne stanuješ na Jesenicah?

»Ne, vsak dan se z avtobusom vozim na Jesenice. Zjutraj vstajam ob pol petih, z Jesenic pa se vračam okrog pol sedmih zvečer.«

»In kdaj študiraš?«

»Zvečer, malo pa v šoli. Pravzaprav je ta način študija precej naporen vendar upam, da bom ob polletju prinesla domov prav dober uspeh.«

»Kje pa se boš po končani šoli zaposlila?«

»Se ne vem. Želim si, da bi dobila službo v Kranju, ali kje na Gorenjskem. Stipendije namreč nimam, zato upam, da bom morda lahko

malo izbirala. Mislim namreč na izbiro glede kraja.«

»Koliko pa stane tvoje šolanje na mesec?«

»O tem še nisem razmišljala. Vendar vsota, ki jo vsak mesec odštejejo starši, prav gotovo ni majhna. Če na hitro pomislim, se prav gotovo vrti okrog 15 starih tisočakov.«

Potem pa se je Ireni zdel pogovor že najbrž predolg. Z drsalkami se je pognala po ledu. Povedala je še, da bi urico prostega časa rada čimbolje izkoristila ter dodala, da bo več časa, ko se bodo 20. januarja v njihovi šoli začele počitnice.

A. Z.

Irena Vidic

Pomembna pridobitev za Blejsko Dobravo

Zamisel, ki je vsklila že pred leti, da bi tudi Blejska Dobrava dobi!a na lepem smučarskem terenu smučarsko vlečnico, se je končno le izpolnila. Kot važno zadevo so vsa leta to zagovarjale tako telovadno društvo Partizan kot tudi krajevna skupnost in vse druge organizacije tega območja.

12. januarja je bila dana v pogon 250 metrov dolga vlečnica, ki je v bližini podjetja Copla, in se vzpenja po lepem smučarskem terenu pod rob Vršja. Vsekakor je to pridobitev ne le za športnike smučarje z Blejske Dobreve, pač pa tudi za Jesenice in okolico, ker je to najbližja tovrstna naprava v neposredni bližini Jesenic srš

Zaključek letnih športnih iger

Športna komisija pri občinskem sindikalnem svetu bo danes popoldne pripravila slovesen zaključek laniških četrtih letnih športnih iger. Na svečanost, ki bo v delavskem domu v Kranju, so povabili predsednike sindikalnih organizacij, ki so sodelovale na tekmovanjih,

vodje ekip in zmagovalne ekipe ter posameznike. Na laniških četrtih letnih športnih igrah so člani sindikalnih organizacij iz kranjske občine tekmovali v sedmih športnih panogah: odbojki, rokometu, streljanju, kegljanju, namiznem tenisu, tenisu, malem nogometu in šahu.

Jeseniški maturanti izdajajo publikacijo

Dijaki četrtih letnikov gimnazij po vsej Sloveniji so poleg rednega pouka in učenja že več ali manj pripravljajo tudi na zaključni izpit. Matura pa je neločljivo povezana tudi s končnim izletom. Najbrž so si razrednikove ure ob koncu leta na vseh gimnazijah močno podobne — dijaki razpravljajo in se pomenjujejo o izletu, o tistih zadnjih urah in dnevih, ki bi jih radi preživeli skupaj, daleč od integralov in kemijskih formul. Želja je veliko, mnenja so različna. In če se končno le odločijo, začno razmišljati, kako in kje dobiti vsaj malo denarja.

Na Jesenicah ponavadi priskoči na pomoč Železarna in nekaj trgovskih in drugih podjetij, nekaj pa seveda prispevajo sami, del denarja pa

dobe tudi od počitniške prakse. Letošnji maturanti pa so prišli prav na izvirno misel, ki so jo spretno povezali s 25-letnico njihove gimnazije. Izdali bodo namreč publikacijo »Mladi in njihovo sodelovanje v razvoju zgornjesavske in bohinjske doline na družbenem in gospodarskem področju v obdobju nove Jugoslavije«. Publikacija bo izdal IV. c razred, dijaki pa že obiskujejo posamezna podjetja in zasebnike, katerim bodo za skromno plačilo objavili reklamo ali oglas. Poleg tega bodo v publikaciji objavljena vsa imena tistih dijakov, ki so v povojnem obdobju maturirali na jeseniški gimnaziji. Publikacija bodo prodajali predvsem prejšnjim gimnazijcem, cena pa ni ravno nizka — 50 dinarjev za izvod.

D. Sedej

mali oglasi

PRODAM

Prodajam dva dobro ohranjena STEDILNIKA gorenje. Staretova 33, Čirče, Kranj 130

Prodajam dvokrilna vhodna macesnova VRATA. Orehek, Dolenčeva 2, Kranj 205

Prodajam 20 kg težke PRASIČKE. Breg ob Savi 8, Kranj 206

Prodajam ročno SLAMOREZNIČO in PRASIČA za zakol. Trboje 49 207

Prodajam PRASIČA za zakol. Grad 24, Cerklje 208

Prodajam KRAVI po izbiri. Bodešče 9, Bled 209

Prodajam mlade PAVE. Kadivec Martin, Pipanova 46, Senčur 210

ZIMSKI PLAŠČ s krznemim ovratnikom za srednjo postavu prodajam (550). Naslov v oglašnem oddelku 211

Prodajam lepo ohranjeno SPALNICO. Mandelj, Stritarjeva 5 Kranj, (drugo nadstropje) 220

KUPIM

Kupim večja GARAŽNA VRATA in garažna BETONSKA OKNA (2 komada), BETONSKO ZELEZO 6 do 8 mm in manjši betonski MESALEC. Česenj, Tacen 42, Šentvid — Ljubljana 212

MOTORNA VOZILA

Prodajam KAROSERIJO za fiat 750 in za simco 1000 ter kupim prednji del KAROSERIJE za fiat 850. Kogoj Andrej, Vir, Bukovčeva 17, p. Dob pri Domžalah. 213

Prodajam PEUGEOT 404, letnik 67. Avtoklepar Košir, Hotemaže 12, Preddvor 221

STANOVANJA

Student išče neopremljeno SOBO v Kranju. Ponudbe poslati pod »stari del Kranja« 214

ZAPOSLITVE

Iščem starejšo ŽENSKO (upokojenko) za varstvo dveh otrok. Dam hrano in stanovanje ali po dogovoru. Starman Franc, Suha 38, Škofja Loka 215

POSESTI

Prodajam HISO z vrtom. Zalog 7, Cerklje 216

Kupim nedograjeno ali staro HISO v Škofji Loki. Ponudbe poslati pod »Plačam takole« 217

IZGUBLJENO

Izgubil sem DENARNICO z dokumenti. Najditelja prosim naj jo vrne na naslov v osebni izkaznici 218

OSTALO

Prosim prodajalca, ki je prodajal v Kranju na razstavišču v kletnem prostoru, da sporoči, kam je dostavil pomivalno mizo, plačano 20. 12. 1970. Jelovčan Anica, Zali log 41, Železniki 219

POKLICNA ŠOLA KOVINSKE STROKE Radovljica

razpisuje prosto delovno mesto

UCITELJA STROKOVNIH PREDMETOV

Pogoji: višja ali visoka izobrazba strojne smeri. Nastop službe takoj. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

GORENJSKI MUZEJ

proda naslednji osnovni sredstvi:

FOTOPOVEČEVALNIK komplet, znamke IDRO

in SVETLOMER znamke sixtomat.

Ogled je možen vsak dan od 11.—13. ure. Prodalo se bo najboljšemu ponudniku.

Svet krajevne skupnosti Lesce

oddaja v najem gostinski prostor

v stavbi družbenega centra v Lescah od 1. 4. 1971. dalje.

Zaželen je — zakonski par — ki prevzame obnem oskrbo stavbe in okolice ter pozimi kurjenje. Ponudbe prosimo pošljite na naslov: Krajevna skupnost Lesce, kjer dobite tudi vse informacije, telefon 70-506 v ponedeljek in petek dopoldne. Rok prijave do 10. februarja 1971.

Uspel motoskikjöring

Minulo nedeljo popoldan je avto-moto društvo Cerklje organiziralo zelo zanimivo tekmovanje moto skikjöring, na tri in pol kilometra dolgi progi.

Zanimanje za tekmovanje je bilo veliko tako pri domačinih kakor tudi okoličanih, saj je kljub neugodnemu vremenu in terenu štartalo 19 vozačev s smučarji, pa tudi gledalcev je bilo izredno veliko, vzdolž proge, ki je vodila iz Cerklj, prek Poženika in Pšenične police nazaj v Cerklje.

S precejšnjo prednostjo sta osvojila prvo mesto, vozač Marjan SPENDE iz Komende in smučar Peter SLATNAR iz Ambroža pod Krvavcem s časom 4,15. Na drugo mesto sta se uvrstila vozač Lojze Lah iz Klanca pri Komendi in smučar Franjo Završnik, na tretje mesto pa Franc Ropret iz Vasce in smučar Peter Remic prav tako iz Vasce pri Cerkljah.

Prvi trije so dobili lepe denarne nagrade, zmagovalca Spende in Slatnar pa še bogato nagrado Veletrgovine Živila Kranj. Petim najboljšim so podelili tudi lepe diplome.

Prireditvev je bila zelo dobro pripravljena tako, da so tekmovalci izrazili željo, da bi bilo podobnih prireditvev še več. — an

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

ČETRTEK — 21. januarja, ob 19.30 red: KOLEKTIVI-ČETRTEK E. Labiche, Ž. Petan: GOSPOD EVSTAHIJ IZ ŠISKE, gostuje Mestno gledališče ljubljansko. Vstopnice so tudi v prodaji.

PETEK — 22. januarja, ob 19.30 red: KOLEKTIVI-PETEK E. Labiche, Ž. Petan: GOSPOD EVSTAHIJ IZ ŠISKE, gostuje Mestno gledališče ljubljansko. Vstopnice so tudi v prodaji.

KINO

Kranj CENTER

20. januarja franc.-italijan. barvni CS film V BREZNU STRASTI ob 16., 18. in 20. uri

21. januarja franc.-italijan. barvni CS film V BREZNU STRASTI ob 16., 18. in 20. uri

22. januarja amer. barvni CS film NEVARNEJSE OD MOSKIH ob 16. uri, franc.-italij. barvni CS film V BREZNU STRASTI ob 18. uri, premiera amer. barvnega VV filma RIO BRAVO ob 20. uri

Kranj STORZIČ

20. januarja franc. barvni CS film REDOVNICA ob 16., 18. in 20. uri

21. januarja premiera jugoslov. filma PO SILI OČE ob 16., 18. in 20. uri

22. januarja amer. film POROČNIK INDIJSKE BRIGADE ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

20. januarja amer. barvni CS film ROSEMARYJIN OTROK ob 17. in 19.30

21. januarja amer. barvni CS film ROSEMARYJIN OTROK ob 17. in 19.30

22. januarja premiera amer. barv. CS filma HISA IZ KART ob 17.30 in 19.30

Kamnik DOM

20. januarja amer. barvni CS film LJUBEZEN NA PESKU ob 17.30 in 19.30

22. januarja premiera ameriškega barv. CS filma IZKRAVANJE PRI ANZIU ob 17.30 in 19.30

Kamnik DUPLICA

20. januarja špan. barvni film PROCES ZVEZDE ob 19. uri

21. januarja špan. barvni film PROCES ZVEZDE ob 19. uri

Jesenice RADIO

20. januarja amer. film TARZANOV TAJNI ZAKLAD

21. januarja amer. barvni CS film MAC KENNOVO ZLATO

Jesenice PLAVŽ

20. januarja amer. barvni CS film MAC KENNOVO ZLATO

21.—22. januarja italijan.-franc. barvni film GUSARSKA LJUBEZEN

Dovje-Mojstrana

20. januarja amer. barvni CS film ČUDEŽNI DOKTOR DOLITTLE

Kranjska gora

21. januarja amer. film TARZANOV TAJNI ZAKLAD

Javornik DELAVSKI DOM

20. januarja italij.-francoski barvni film, GUSARSKA LJUBEZEN

Radovljica

20. januarja amer. barvni film NEPREMAGLJIVI ob 18. uri, angl. barvni film DARLING V ZAGATI ob 20. uri

21. januarja amer. barvni film PEKLENSKA STEZA INDIANOPOLISA ob 20. uri

22. januarja amer. barvni film MOSTIŠČE ob 20. uri

Škofja Loka SORA

20. januarja italij. barvni film ZAROTNIKI SVOBODE ob 18. in 20. uri

21. januarja španski barvni film BALKON NA MESEČINI ob 20. uri

22. januarja španski barvni film BALKON NA MESEČINI ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

20. januarja španski barvni film BALKON NA MESEČINI

22. januarja nemški barvni film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM

Muzejski svet Gorenjskega muzeja

razpisuje v sništju 41. členu statuta prosto delovno mesto

kustosa

za novejšo zgodovino

Pogoji: visoka šolska izobrazba in 5 let delovnih izkušenj v kulturno-znanstvenih zavodih, ki obravnavajo področje novejši zgodovine. Zaposlitev s polnim delovnim časom za nedoločeno čas.

Prošnjo z dokazili o izobrazbi, življenjepisom in navdobo objavljenih strokovnih del je treba poslati Gorenjskemu muzeju najkasneje do 30. januarja 1971

LOKAINVEST

Škofja Loka

razpisuje natečaj

za oddajo komunalno opremljenega zemljišča v naselju Podlubnik Škofja Loka za sredo, 3. februarja 1971 ob 17. uri v sejni dvorani skupščine občine Škofja Loka.

Interesentom je na razpolago komunalno opremljeno zemljišče za dvojčke, vrstne, individualne in atrijske hiše od 250 m² do 700 m² za ceno od 35.000 do 57.000 dinarjev.

Podrobni razpisni pogoji so interesentom, na razpolago na oglasni deski SO Škofja Loka in pri razpisovalcu natečaja na Mestnem trgu 38/II.

Zahvala

Ob bridki izgubi dragega očeta in starega očeta

Egidija Paplerja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo sosedom, dr. Hriberniku za zdravljenje, g. župniku iz Besnice in Kovinskemu podjetju Kranj. Vsem skupaj še enkrat hvala.

Zalujoči otroci z družinami

Sp. Besnica, Zaloše, Stražišče, 15. januarja 1971

Zahvala

Ob težki izgubi dragega in dobrega moža, očeta, starega očeta in brata

Matevža Hudobivnika

p. d. Zajčevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali, nam izrekli sožalja in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala botrom, sosedom, dr. Beleharju, duhovščini in gasilcem.

Zalujoči: žena Rotija, sinova Matevž in Pavel z družinama in hči Dora z družino

Luže, 14. januarja 1971

Zahvala

Ob težki, boleči, nepozabni in prerani izgubi dragega moža, očeta, brata n strica

Petra Bukovnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, ga spremili na zadnji poti ter darovali cvetje in vence. Prav tako se zahvaljujemo Cestnemu podjetju Kranj. Posebno se zahvaljujemo za trud pri zdravljenju in zadnji pomoči dr. Žgajnarju, dr. Rajnarju, dr. prim. Uršičevi, prof. dr. Orlu in strežnemu osebu Kirurški klinike ter g. župniku.

Zalujoči: žena, sin, hčerka z družino, brat in sestra z družino ter drugo sorodstvo

Hotemaže, 13. januarja 1971

Razpisna komisija pri
DOMU
OSKRBOVANCEV
Albina Drolca
v Preddvoru

razpisuje prosto
delovno mesto
RACUNOVODJE

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje: dokončana srednja ekonomska šola in najmanj dvoletna praksa na enakem ali podobnem delovnem mestu. Prijave z natančnim opisom dosedanje zaposlitve naj kandidati pošljejo do 30. 1. 1971 razpisni komisiji.

Vlom v avtomobil

V noči na 16. januar je neznanec vlomil v dva osebna avtomobila, ki sta bila parkirana v shrambi za embalažo hotela Creina v Kranju. Shramba je brez vrat. Vlomilec je zastavo 750 odprl tako, da je na silo odprl trikotno okence, BMW pa je odprl s ponarejenim ključem. Iz obeh vozil je odnesel razno orodje in opremo ter dva moška plašča. Avtomobila sta last hotelskih uslužbencev. Škode je za 2920 din.

nesreče

NEZGODA PRI SREČANJU

Na cesti tretjega reda v Srednji vasi pri Poljanah sta se v petek, 15. januarja, dopoldne na ozki zasneženi cesti srečala avtobus Transturista, vozil ga je Stanislav Sršen, in pa tovornjak, ki ga je vozil Blaž Tavčar iz Cerkna. Ko sta se voznika opazila, sta začela zavirati, pri tem pa je tovornjak zaneslo v levo in je trčil v avtobus. Škode na vozilih je za 15.000 din.

TRČENJE NA SPOLZKI CESTI

Na cesti med Bledom in Lescami sta v soboto, 16. januarja, zvečer v betinskem klancu trčila dva osebna avtomobila. Voznica Anica Ambrožič iz Ljubljane je vozila proti Bledu, iz nasprotni smeri pa je privozil Ivo Ščavničar. Zaradi spolzke ceste in neprimerne hitrosti sta vozili trčili. Škode je za 8000 din.

AVTOBUSA TRČILA

V nedeljo, 17. januarja, zjutraj je na cesti prvega reda v Ratečah voznik avtobusa Ivan Kuhar iz Ljubljane pred srečanjem z drugim avtobusom v ovinku zaviral. Zaradi tega je prednji del avtobusa zaneslo v levo in je trčil v nasproti vozeči avtobus. Cesta je bila zasnežena in neposuta. Škode na vozilih je za 20.000 din.

AVTOMOBIL OBSTAL NA BOKU

Na cesti prvega reda na Belci je v nedeljo zvečer zaradi neprimerne hitrosti na poledeneli cesti zaneslo s ceste osebni avtomobil italijanske registracije, vozil ga je Carlo Albrecht iz Tarvisia. Avtomobil se je prevrnil na bočno stran. V nesreči je bila laže ranjena sopotnica. Škode je za 3000 din.

Požar v Hobovšah

V soboto, 16. januarja, cevi so bile speljane pod lesen strop. Zaradi tega se je tudi vžgalo. Pogorelo je 8 ton sena in celoten objekt, tako da je škode za okoli 30.000 din.

Zahvala

Ob smrti našega dobrega moža, očeta, starega očeta in strica

Lovrenca Smoleja

Grošovega ata iz Kranjske gore

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so dragega pokojnika spremili na zadnjo pot, mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in z nami sočustvovali. Posebna zahvala g. župniku, sosedom in vsem podjetjem za darovane vence in spremstvo na zadnji poti.

Zalujoči: žena Ljudmila, sinovi Janko, Vilko in Marko z družinami ter Lovro in Bogdan, hčerke Marija, Bernarda in Elizabeta z družinami

Kranjska gora, Log, Duplje, Ljubljana, Essen, 12. januarja 1971

Nepričakovano in prerano nas je zapustil delovni tovariš

Viktor Plohl

kvalificiran vodovodni instalater

Pogreb je bil v Trziču, 19. januarja 1971. Njegovo delovno mesto nas bo vedno spominjalo, da ni med nami več dobrega in delovnega tovariša.

Njegovi družini izreka globoko sožalje:

Kolektiv Komunalnega podjetja Trzič

Uspešna generalka v Sebenjah

Na 45-metrski skakalnici v Sebenjah sta v nedeljo TVD Partizan Križe in področna planiška šola Storžič-Sebenje priredila meddruštveno tekmo v smučarskih skokih z mednarodno udeležbo. Na dokaj kvalitetni tekmi se je zbralo nad sto tekmovalcev iz 12 slovenskih klubov in sosednje Koroške.

Okoli 800 gledalcev je to pot zadovoljno zapuščalo iztek skakalnice, saj so videli uspele skoke. V Sebenjah se je zbrala domala vsa elita slovenskih skakalcev, razen reprezentantov, ki so na tekmovanjih v tujini. Med člani se je boj za prvo mesto vnel med Pečarjem (SK Jesenice), Triglavom Francem Mescem in Koprivškom (Ilirija). S skokoma 41 in 42 metrov ter s prednostjo dveh točk je zmagal brat reprezentanta Marjana, Franci. Pri starejših mladincih je tokrat z lepimi in dolgimi skoki presenetil Norčič (Triglav), ki je za pol metra preskočil rekord skakalnice (prvi rekorder Bukovnik — Triglav — 42 metrov), ter bil v končni uvrstitvi najboljši posameznik. Pri mlajših mladincih so se za najboljša mesta potegovali domačina Praprotnik in Demšar ter Kranjčan Očko. Slednji je s prednostjo štiri točk tudi zmagal. Največ uspeha so imeli tekmovalci gorenjske metropole, ki so osvojili vsa tri prva mesta med posamezniki pa tudi v ekipni konkurenci. Organizacija tekmovanja je bila na dostojni ravni, kar je zagotovilo za republiško prvenstvo mlajših mladincev, ki bo konec meseca.

REZULTATI: ČLANI: 1. F. Mesc (Triglav) 208,7 (41, 42), 2. Pečar (Jesenice) 206,1 (41, 42), 3. Koprivšek (Ilirija) 199,4 (40,5, 41,5), 4. Bukovnik (Triglav) 191,4 (40, 39,5), 5. Oven (Ilirija) 183,3 (39, 39,5); **ST. MLADINCI:** 1. Norčič (Triglav) 211,4 (42,5, 42), 2. Rozman (Triglav) 190,1 (39,5, 39), 3. Blaznik (Ilirija) 180,2 (38,5, 37), 4. Kralj (Ilirija) 174,7 (37, 36), 5. Mohorič (Križe) 173,5 (37,5, 36); **ML. MLADINCI:** 1. Očko (Triglav) 165,3 (34,5, 34), 2. Praprotnik (Križe) 163,0 (37, 37,5), 3. Koch (Vrba) 161,6 (35, 36), 4. Demšar (Križe) 156,8 (31,5, 29,5), 5. Zupan (Jesenice) 153,9 (32,5, 32). **EKIPNO:** 1. Triglav (F. Mesc, Bukovnik, Norčič, Belančič, Rozman, Očko) 1118,9 točk, 2. Ilirija 1031,2, 3. Jesenice 1004,3, 4. Križe 819,4 točk.

D. Humer

Državno prvenstvo v hokeju na ledu

Katastrofa Slavije

V IV. kolu prve zvezne lige v hokeju na ledu v elitni A skupini so bili doseženi pričakovani rezultati. Letošnji državni prvak — Jesenice — je v hali Tivoli katastrofalno pregazil vevško Slavijo. Medveščak (Zagreb) je na ledeni ploskvi na Salatj premagal vicešampiona Olimpijo.

REZULTATI: Slavija : Jesenice 2:19 (2:4, 0:9, 1:6), Medveščak : Olimpija 6:5 (1:1, 2:2, 3:2).

Mednarodna tekma sankočev v Lomu

V odlični organizaciji TVD Partizana Tržič so se v nedeljo v Lomu nad Tržičem pomerili najboljši sankočev Slovenije in sosednje Avstrije. Na 1000 metrov dolgi naravnih progi je nastopilo 80 tekmovalcev, najboljši čas pa je dosegel veteran tržičskih sankočev Milan Česen. Največ uspeha so imeli domači tekmovalci, saj so pobrali večino prvih mest.

VRSTNI RED: mladinci: 1. Rustja (Triglav), 2. Kavčič,

V B skupini pa je moštvo Kranjske gore komaj iztržilo točko v igri c Celjani. Rezultat tekme 3:3. Na lestvici vodi beograjski Partizan s sedmimi točkami, Kranjskogorci pa so s štirimi na drugem mestu.

V slovenski ligi pa so v nedeljo odigrali drugo kolo. Kranjski Triglav je to pot z dobro igro odpravil solidne Velenjčane.

—dh

3. Petelinkar (oba Sora); člani: 1. Streibl (Avstrija), 2. Zupan, 3. S. Zupan (oba Begunje); st. člani: 1. M. Česen, 2. Teran (oba Tržič), 3. Vidic (Triglav); **mladinke:** 1. Jensterle (Begunje), 2. Perko, 3. Meglič (obe Tržič); **članice:** 1. Tišler (Tržič), 2. Trunilov (Avstrija), 3. Noč (Begunje); **dvosedi: člani:** 1. Česen-Česen (Tržič), Zupan-Lombar (Begunje), 3. Česen-Bahun (Tržič).

—db

Plavalni miting v zimskem bazenu

Novi talenti - novi uspehi

Več kot 50 mladih plavalcev in plavalk plavalne šole PK Triglav je pred dnevi nastopilo na prvem javnem mitingu. Število nastopajočih in dobri rezultati so nedvomno porok za nove uspehe kranjskega plavalnega športa. Najboljše rezultate so dosegli Barbara Skubic, Vesna Sladoje, Nataša Pavec, Bojana Križaj, Aci Ravnik in drugi. V okviru mitinga je nastopilo tudi nekaj plavalk prve ekipe Triglava. Rebecka Porenta je dosegla zelo dober čas na 100 m hrbtno, a Lidija Švarc je bila boljša od Judite Mandeljc na 100 m prsno.

Vrstni red najboljših: PIONIRJI — 50 m prsno: 1. Aci Ravnik, 2. Iztok Bitenc, 3. Janez Gazinje; 50 m prsno: 1. Bojan Furlan, 2. Mišo Sladoje; 50 m hrbtno: 1. Mišo Sladoje, 2. Bojan Križaj; 100 m prsno: 1. Rajko Voršič, 100 metrov hrbtno: 1. Miran Praprotnik; **PIONIRKE — 100 m prsno:** 1. Nadja Oblak, 2. Diana Primožič, 3. Vesna Horvat; 50 m prsno: 1. Barbara Skubic, 2. Vesna Sladoje, 3. Nataša Pavec; 50 m prs.

Smučarski tečaj

Poročali smo že, da organizira Smučarski klub Triglav na Kravancu smučarski tečaj. Tečaj bo od 1. februarja do 5. februarja. Vse interese obveščajo, da bodo dobili natančnejša pojasnila na sestanku, ki bo 21. januarja ob 19. uri v avli kranjske občinske skupščine.

Smučarski skoki Šolsko prvenstvo v Naklem

Smučarski klub Triglav bo v soboto, 23. januarja z začetkom ob 15. uri organiziral letošnje osnovnošolsko prvenstvo kranjske občine v smučarskih skokih na 20-metrski skakalnici v Naklem. Posamezne osnovne šole naj pošljejo prijave organizatorju do petka, 22. januarja, naknadne prijave pa bo organizator sprejemal na dan tekmovanja do 14. ure na skakalnici v Naklem.

Namizni tenis

Ramovš prvi

Komisija za namizni tenis pri ObZTK Kranj je v soboto organizirala prvi pozivni turnir članov A skupine kranjske občine. Brez poraza je zmagal Triglavčan Ramovš pred Novakom (Kranj) in Staretom (Triglav). A. Novak

no: 1. Barbara Skubic, 2. Vesna Sladoje, 3. Doris Tudor; 50 m hrbtno: 1. Nataša Pavec, 2. Darka Radanovič, 3. Tatjana Dajsar; **MLADINKE — 100 m hrbtno:** 1. Rebecka Porenta 1:14,6; 100 m prsno: 1. Erika Križaj 1:23,2; 100 m prsno: 1. Lidija Švarc 1:21,8; 2. Judita Mandeljc 1:22,5; 50 m delfin: 1. Rebecka Porenta 35,3. P. Didič

Zimsko prvenstvo SRS v rokometu

Solidna igra Tržiča, Dupelj in Kamnika

V mali dvorani hale Tivoli se je v soboto in nedeljo nadaljevalo letošnje slovensko zimsko prvenstvo v rokometu. Od gorenjskih predstavnikov so takrat nastopili — slovenski ligaš Tržič ter člana ljubljanske conske lige Duplje in Kamnik. Vsi trije so s solidno igro osvojili po pol izkupička. Se najbolj so se odrezali rokometasi Kamnika in Dupelj, saj v B skupini (podskupina-b) vodita s

trema točkama. Tržičani pa so v A skupini (podskupina-a) najprej izgubili z zveznim ligašem Celjem, v drugi pa so z golom prednosti premagali igralce Brežic.

REZULTATI: Celje : Tržič 20:12 (10:4), Tržič : Brežice 14:13 (10:8), Griže : Kamnik 10:10 (5:5), Kamnik : Topol 18:8 (10:4), Hrastnik : Duplje 5:5 (3:1), Duplje : Griže 12:10 (7:4). —dh

Gorenjci uspešni v Beljaku

V okviru prireditev mednarodnega tedna in avstrijskega državnega prvenstva delavskih športnih organizacij so v Beljaku v veleslalomu in slalomu nastopili tudi nekateri tekmovalci in tekmovalke Jesenic in kranjskega Triglava. V veleslalomu je Kranjčanka Milena Bajželj med mlajšimi mladinkami osvojila drugo mesto, Jelka Jocif pa je bila zmagovalka med starejšimi mladinkami. V konkurenci članov je Boris Pesjak z Jesenic osvojil drugo mesto, Tomaž Bernik z Jesenic pa je bil peti med starejšimi mladinci.

V slalomu so najboljši uspehi dosegli člani, Jeseničana Andrej Ponikvar in Boris Pesjak sta zasedla drugo oziroma tretje mesto, Kranjčan Drago Leben pa je bil šesti. Med starejšimi mladinci je Tomaž Bernik z Jesenic dosegel peto mesto. Med ženskami je bila tudi v slalomu najboljša Jelka Jocif, ki je med starejšimi mladinkami dosegla tretje mesto, med mlajšimi mladinkami pa je bila Milena Bajželj zaradi padca osma. Med članicami pa se je najbolje uvrstila Avrelja Kavčič (Triglav), ki je zasedla šesto mesto. J. J.

Smuk s Šmarjetne gore

Telesnovzgojno društvo Kranj je v nedeljo organiziralo tradicionalni smuk s Šmarjetne gore. Na tekmovanju je nastopilo 35 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v dve starostni skupini. Proga je potekala z vrha Šmarjetne gore s ciljem v Torkli. Dolga

je bila 1200 m in imela 300 m višinske razlike. Rezultati: moški do 35 let — 1. Milan Mesc 1:05,7, 2. Miran Hladnik 1:07,2, 3. Matevž Rozman 1:08,6; moški nad 35 let — 1. Miloš Jocif 1:07,8, 2. Antori Rozman 1:39,4, 3. Zvone Mastnak 1:58,6 itd. J. J.

Kegljanje

Pokala za Elektro in Iskro

Na avtomatskem kegljišču Triglava je bil pred dnevi kegljaški turnir 4 najboljših sindikalnih ekip Kranja. Največ uspeha so imeli kegljači podjetja Elektro, najboljši posamični rezultat pa je zabeležil državni prvak Jože Turk. V borbenih igrah pa je prvo mesto pripadlo ekipi Iskro.

Rezultati: DISCIPLINA 6x100 LUCAJEV — 1. Elektro 2653 (Bernik 431, Rogelj 425, Pavlin 464, Dolinar 417, Česen 429, Turk 487), 2. Tekstilindus 2541, 3. Iskra 2505, 4. Borec 2459; borbene igre — 1. Iskra 605, 2. Elektro 599, 3. Borec 585, 4. Sava 541. P. Didič

1 vprašanje 3 odgovori

Med petkovim potepanjem po vaseh desnega brega Save smo izbrali tudi goste današnje rubrike. Povprašali smo jih, kako so zadovoljni z avtobusnimi zvezami s Kranjem. Za tako vprašanje smo se odločili zaradi želje prebivalcev vasi od Brega dalje, ki že dalj časa želijo, da bi lokalni avtobus vozil tudi skozi njihova naselja. Sicer pa naj spregovorijo sami:

● **MINKA COF**, Praše, gospodinja: »Kar pogosto grem v Kranj, včasih večkrat na teden. Mislim, da je avtobusov proti Kranju premalo in bi morali voziti pogosteje. To pogrešamo predvsem tisti, ki hodimo v Kranj dopoldne in ne pride v poštev ne šolski, ne delavski avtobus. To praznino bi lahko izpolnil lokalni avtobus. Če vozi do Žabnice, bi mogoče lahko tudi do Mavčič...«

● **MILAN DRAKSLER**, Mavčiče, delavec: »Mislim, da so avtobusne zveze s Kranjem kar v redu, čeprav je na delavskih progah precej gneče. Proti Ljubljani je veliko manjša. Tudi sedaj, ko je cesta slabša, zamude niso velike. No minuta ali dve. To je povsem razumljivo. Kljub temu mislim, da bi do Mavčič lahko vozil lokalni avtobus. Brez težav

bi obračal pred združnim domom in še ljudje bi bili zadovoljni.«

● **PETER BAJZELJ**, Drulovka, upokojenec: »Odkar vozi do Brega mestni avtobus, so zveze s Kranjem oziroma z mestom zelo dobre. Avtobus vozi namreč vsako uro. Na začetku nekaj časa ni bilo kaj dosti potnikov, zdaj pa smo se ga tako navadili, da bi se počutili kar precej odrezane, če bi ga ukiniteli. Spominjam se, da sem pred leti, ko sem bil še zaposlen v tovarni IBI, moral vsako jutro s kolegom v službo. Takrat je bilo dosti bolj naporno. Zaradi mestnega avtobusnega prometa ljudje v tem delu kranjske občine tudi malo manj pogrešajo moderno trgovino. Kar potrebujejo, zdaj lahko nakupijo v mestu.«

J. K. — A. Z.

Prevelika šola

Ko smo se pripravljali na obisk krajev in ljudi na desnem bregu Save, smo se odločili, da obiščemo tudi učitelja, vodjo podružnične šole v Mavčičah Srečka Bergleza. Menda je on še eden tistih učiteljev, ki nekako vodijo kulturo in tudi druge dejavnosti v vasi. Lahko bi rekli, da je učitelj »stare sorte«.

Takoj, ko smo se predstavili in mu povedali namen našega obiska, je bil pripravljen za pogovor. Le zanikal je, da bi on vodil kulturno dejavnost v kraju.

»To delo sem prepustil mlajšim,« je dejal. »Zato tudi nisem več tako dobro seznanjen z dogodki, da bi vam lahko dajal kakšne natančnejše podatke. Več pa vam lahko povem o šoli in šolarjih. Mogoče bi začeli kar z zgodovino.«

Šola v Mavčičah je bila ustanovljena 1873. leta, torej bo že čez dve leti praznovala stoletnico. Vselila se je v novo stavbo ob vaški cerkvi. Otrok je bilo včasih na kmetih veliko, zato je kmalu postala premajhna. Ze 1913. leta so sezidali novo šolsko splotje, ki še danes rabi namenu. Toda, danes je šola prevelika. Letos obiskuje pouk v dveh razredih 43 otrok, grajena pa je bila za osemletko. Odkar smo se priključili osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču, je pri nas samo štirirazredna podružnična šola. V tem šolskem letu pa imamo samo prvi in tretji razred. Otroci se v tako veliki stavbi kar izgubijo, posebno še, ker so tudi učilnice prevelike. Nemogoče jih je segreti.«

»Koliko časa ste že učitelj v Mavčičah?«

»Na tej šoli poučujem že skoraj dvajset let. Pred tem pa sem bil šest let učitelj na šenturski gori. Ko sem prišel v Mavčiče, je bila šola kaj slabo oskrbovana. Mislim, da je dovolj zgovoren podatek o skoraj štiridesetih ubitih okenskih steklih. Tla so bila mazana s črnim oljem, sanitarije neurejene, v šoli ni bilo vodovoda.«

Kmalu smo šolo začeli obnavljati. Vsako leto je bilo nekaj novega oziroma popravljenega. Lansko leto smo vso šolo prebelili. Ker pa uporabljamo samo dve učilnici, jima posvečamo tudi največ skrbi. Pred kratkim smo v

eno položili parket v drugo pa linolej. Tudi oprema v razredih je kvalitetna. Vsakih nekaj let jo prebarvamo, pa je kot nova.«

»Se kaj občuti, da je vaša šola podružnična?«

»Né bi rekel. Imamo vse učne pripomočke, ki jih potrebujemo na nižji stopnji. Dražje stvari pa si izposojamo na centralni šoli. Veliko premalo pa imamo slikovnega materiala, in to na vseh šolah. Včasih smo imeli slike ptic, domačih živali, rastlin in druge, sedaj pa jih ne moremo nikjer kupiti. Zelo je nerodno ker nimamo telovadnice. Pred nekaj leti smo že uredili en prostor v šoli in ga opremili z različnimi športnimi orodji. Letos pa se je vanjo vselil otroški vrtec. Tako so naši otroci spet obsojeni na telovadbo v razredih.«

»Boste v prihodnjem šolskem letu imeli vse štiri oddelke?«

»Verjetno še ne. Imeli bomo prvi, drugi in četrti razred. Novincev smo letos vpisali osemnajst, kar je ravno dovolj za en oddelek. Bodoči prvošolčki bodo od marca do junija obiskovali malo šolo, ki je pri nas še toliko bolj potrebna, ker otroci niso bili še nikjer v organiziranem varstvu.«

»Načrti za prihodnje?«

»Računamo, da bomo kmalu imeli štiri oddelke. Pouk bo dopoldan in popoldan. 1972. leta bomo dobili tudi centralno ogrevanje. Centralna šola je to investicijo že dala v proračun. Zelo pa si želimo tudi telovadnico.«

L. Bogataj

Srečko Berglez

Po poteh parti-zanske Jelovice

(Nadalj. s 1. str.)

movanj. Na startu se je razen četverice reprezentantov, ki so na tekmovalju v tujini, zbrala domala vsa domača tekaška elita. Tako v patroljnih kot v solo tekah smo videli na progah res pravo borbost in zagrizenost. Štiri kilometre dolga proga veteranov pa je bila za nekatere celo prekratka. Trener gorganskih tekačev Lovro Zemva je takoj po prihodu na cilj dejal, da se na tako kratki progah še ogreti ni mogel.

Kot zanimivost teka veteranov velja omeniti nastop predstavnika Makedonije Boga Popova, najstarejšega udeleženca in glavnega organizatorja letošnjih balkanskih iger v Mavrovu, ki je na cilj prisopihal s precejšnjo zamudo. Gosta megla je tako zelo ovirala tekmovalce pri streljanju teka patrolj, da so za končno uvrstitev šteli samo tekmovalce v teku.

Največ prvih mest so si razdelili predstavniki kranjskega Triglava. V patroljnih tekah je pri starejših mladincih z razredi zmagala ekipa Fužinarja, pri mlajših mladincih

so bili najhitrejši Triglavani, pri starejših mladincih brez razreda Ihanci, pri mlajših mladincih pa prva ekipa Alpsa. Od starejših in mlajših mladink z razredi si je prvo mesto pritekla Milena Kordež (Triglav), medtem ko je bila Martina Bizant (Olimpija) zmagovalka med starejšimi in mlajšimi mladinkami brez razredov. Pri veteranih do 50 let si je prvo mesto prislužil Gašper Kordež (Triglav), pri veteranih nad 50 let pa njegov brat Matevž (Alples). V patroljnih tekih članov republiških ekip z razredi so zmagali predstavniki JLA (Jelenc, Jakopanec, Simnic, vsi trije državni reprezentantje), pri članih klubskih patrolj z razredi je to pot triumfirala ekipa Fužinarja, pri mlajših članih pa so si prvo mesto priborili Triglavani.

Organizatorji so za prihodnje leto povabili na tradicionalne zimskošportne prireditve tudi tekmovalce iz tujine.

Besedilo: D. Humer
Slike: P. Pakorn

Priznanja na ljubljanskem sejmu mode

Na letošnjem ljubljanskem sejmu mode, ki si je pridobil sloves najbolj uspešnega sejmskega tržišča za modne izdelke, letos razstavlja 182 jugoslovanskih proizvajalcev, med njimi so podjetja, ki veliko pomenijo na našem trgu modnih tkanin,

konfekcije, pletenin, trikotaže in usnjene galanterije.

Center za sodobno oblačenje in opremo je letos prvič tudi podelil priznanja ljubljanski zmaj z diplomom. Zmaja je dobilo trinajst podjetij tekstila, pletenin in trikotaže. Med njimi so dobila

priznanje tovarne Tekstilindus za blago za ženske obleke, tovarna čipk in vezenin Veznine Bled za vezeno blago, tovarna Induplati Jarše za zavese in Bombažna predilnica in tkalnica Tržič za posteljno garnituro iz blaga, ki se ne mečka.